

REVERENDO PADRE KASTELIC:

Los que fueron tus camaradas y el Club Alpinista de Mendoza, por mi intermedio han querido traer hasta tu tumba este mensaje que importa nuestro respetuoso recuerdo. La parca inexorable quiso sorprenderte cuando realizabas la ascensión al Aconcagua y quizás lo hizo porque el sitio de las nieves perpetuas con su blancura inmaculada ofrecía, diríase, el sudario más apropiado para cubrir tus despojos.

Los que supimos apreciar tu vasta cultura y la elocuencia y exquisitez de tus palabras, no podemos olvidar las horas vividas a tu lado, porque fuistes uno de los animadores morales y el digno, culto y cordial amigo de todos.

Quisiste como "Moisés en el monte Sinai" estar materialmente más cerca de Dios para tener un coloquio con El; y quizás después de cumplir tu anhelo, no deseastes volver a la tierra de los caminos, dejando tu cuerpo prisionero de las nieves eternas, y elevando tu alma que estará gozando de la bendición de Dios.

Padre Kastelic: El Club Alpinista de Mendoza al rendirte este homenaje póstumo trae hasta tu última morada en el día en que se bendice tu tumba, el recuerdo inolvidable, el cariño sincero y el respetuoso reconocimiento al buen camarada que compartiera con nuestros bravos muchachos las fatigas y penurias propias de una expedición de la importancia y magnitud de la que realizamos.

Rendimos también nuestro sincero homenaje al sacerdote que geenosamente llegara hasta nuestro campamento de Plaza de Mulas trayendo la palabra de Dios y el pan de vida eterna.

Tu sombra tutelar rondará eternamente por las laderas del macizo más grande del continente Americano y como centinela velará por los que lleguen hasta esos sitios e invoquen tu recuerdo.

Camarada pido a Dios Todopoderoso, Paz en la tierra para tu tumba y gloria en el cielo para tu alma.

(Habló Sr. Antonio Rios sobre la tumba)

Spomenik na grobu č. g. Kastelica.

El monumento del Padre Kastelic en Puente del Inca

Pogled na
Akonkaguo od
jezerca Los
Horcones.

*

Zgoraj objavlja,
mo izbrane be-
sedne, ki jih je
govoril na gro-
bu g. Antonio
Rios.

*

El Aconcagua
vista de la La-
guna de los
Horcones.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

je mesečnik.

Uredništvo:

Pasco 431

Urednik: Hladnik Janez.

Telefón 48-3361 (48-0095)

Klič od 11-13 ure in po 8 uri zvečer.
sredah in petkih ni doma.

Uprava:

Paz Soldán 4924

Telefón 59-6413

Registro de Prop. Intelectual 81190

CERKVENI VESTNIK

1. marca. Maša na Paternalu pri SV. NEŽI (Avalos 250) ob 10 uri za naše rajne stariše in sorodnike.

Pri SV. ROZI ob 12 uri za vse žive in mrtve Lah.

Molitve tudi pri Sv. Neži ob 16.30, nato v šoli otvoritev knjižnice in razgovor o bratovščini rožnega venca.

8. marca. Maša na Avellanedi.

Ob 12 uri maša pri sv. Rozi za Marijo Ušaj, r. Batič.

Molitve na Paternalu (Av. del Campo).

15. marca. Maša na Paternalu za Franca Pečenko.

Molitve na Avellanedi.

22. marca. Maša na Avellanedi.

Molitve na Paternalu.

29. marca. Maša na Paternalu za starše in brata Pisk. Zapoje žalni zbor.

Molitve na Paternalu.

Poročila sta se pri sv. Rozi Franc Čučat in Angela Karolina Lasič.

V Córdoba je vzela Marija Rolič rojaka Kneza.

Prvo sv. Obhajilo

bo 19. aprila na Paternalu. Prijavite otroke pri sestrah na Paternalu (Paz Soldán 4924. Tel. 59-6413), ali pri g. kaplanu Hladniku.

Nikar ne odlašajte, ker bo sicer že prepozno in ne bo mogoče prav pripraviti otrok.

Velikonočna spoved

je potreba in dolžnost vsakega kristjana, ki hoče biti deležen blagoslova svete vere. Ni to iznajdba duhovnikov, temveč ustanova Kristusova v blagor vernikom.

Priliko za spoved imate v vseh cerkvah. Po slovensko pa pri sv. Rozi (Belgrano 2210) vsako dopoldne in v soboto popoldne in zvečer, ter v José Ingenieros v kapeli Patrov frančiškanov, tri kvadre od mostu Gral. Paz in Av. Irigoyen v Villi Devoto.

Bratovščina živega Rožnega Venca najde vse premalo odmeva. Nikar ne izostanite v nedeljo 1. marca popodne, da se bomo o tem kaj pogovorili pri sv. Neži in nato v šoli na Paternalu.

Post

Uživanje mesa je vernemu katoličanu zabranjeno samo v petkih 40 dnevnega posta in na vilijo pred prazniki: Binkošti, Sv. Peter in Pavel, Vnebovzetje in Božič.

Ob sredah v postu in na Vel. Četrtek je zapovedana zdržnost v jedi.

Vernikom v prid je dana ta postava, da bi s pomočjo posta lažje dosegli in obdržali oblast sami nad svojimi slabimi nagnenji, ki človeka tako lahko zavedejo na pot pogube.

Kdor to postavo zaničuje, sam sebe v

"LA VIDA ESPIRITUAL"

es una revista mensual de la Colectividad Eslovena.

Para satisfacer también a los que no conocen el esloveno, publica algunas páginas en castellano.

Invitamos a los simpatizantes que también se suscriban y consigan suscritores y avisos para contribuir al seguro sostenimiento de esta revista. El abono es solo de 2 \$ anuales.

EL DIRECTOR de la Revista es el capellán de la Colectividad, Pbro. Juan Hladnik, residente en la Par. Santa Rosa de Lima, Pasco 431. Telef.: 48-3361 y 0095.

ADMINISTRACION: Paz Soldán 4924. Tel. 59-6413.

nesrečo spravlja, ker s tem žali Boga; zapravi mnoge milosti, ki bi jih prejel; pade v oblast hudobnega duha; je pa tudi nevreden kot človek, ki ni zvest svoji dolžnosti.

Cerkev sv. Roze

znamenito narodno svetišče v Buenos Airesu je bila s posebnim papeškim dekretom povišana v čast bazilike, kar je redke privilegij. V Sloveniji imamo prav malo bazilik: v Mariboru je ena, daije je lurska cerkev v Rajhenburgu, Svetogorsko svetišče in menda nobena več.

IZ UREDNIŠTVA IN UPRAVE

Nikdar niste bolj z željo čakali naše revije, kot v sedanjem času, ker prinese vendarle kak drobce novice od doma. Pa so nastale tolike ovire, da le redke novice dobimo. Zato je pa vsak drobce dragocen.

Zato pa prosimo vse cenjene bralce in prijatelje Duhovnega Življenja, da nas obvestite, kadar dobite od doma kako pismo in tako doprinesete k obogatitvi vsebine.

Plačajte naročnino.

Časi so teški. Stroški so se močno dvignili, a naročnino še vedno držimo na isti višini kljub občutnemu primanjkljaju.

Prosim, da ste točni s poravnavo naročnine in da priložite tudi kaj za tiskovni sklad.

Pooblaščenici za pobiranje naročnine so: na Avellanedi g. Preininger, v mestu: g. Lakner, g. Škrbec Andrej, g. Zlobec in gospa Čotič v Villi Devoto.

Pošljete ali prinesite osebno na upravo (Paz Soldán 4924) ali uredniku g. Hladniku (Paseo 431).

Pošljete lahko kar v znamkah, najbolje pa je v poštinih bonih, ki jih dobite na vsaki pošti in je najcenejše.

TRAGEDIJA V LANUSU

† 6 febr. se je odigral žalosten dogodek, ki je končal s smrtjo 31-letne žene Marije, rojene Šušteršič iz Vel. Dola na Krasu, poročene Stanič. Njen mož, Jože Stanič iz Prvačine, je že dalje časa kazal znake duševne zmedenosti. 6. febr. pa je pograbil kladvo, s katerim je žena drobila oglje in je zadal ženi teške udarce na glavo, ki so povzročili njeno smrt. Moža je takoj odpeljala oblast in je očitno, da je bil čin storjen v duševni zmedenosti.

NA ŠTAJERSKEM

je obsojen na izgon vsak Slovenec, ki ni vstopil v nacistično organizacijo in se ovezal, da ne bo nikoli več slovensko govoril. Izgance odpeljejo neznano kam; vedno pa tako, da nista skupaj po dva iz istega kraja, da bi onemogočili vsak odpor.

DURANTE EL CARNAVAL....

Un grito desesperado viene de los países ocupados. Sabido es que en Grecia diariamente mueren centenares de personas en las calles. De Yugoslavia supiéramos seguramente lo mismo, si las noticias pudieran llegar...

Por intermedio del servicio informativo católico se supo y confirmó que en la Eslovenia, ocupada por los alemanes, sólo quedaron 9 o/o de los sacerdotes, son los inválidos. No hay ni misas, ni casamientos, ni bautismos, ni entierros cristianos. A los pocos sacerdotes que quedan les está prohibido hablar en esloveno y ponerse en contacto con la gente.

La actividad del general Draga Mihajlovič continúa. Los alemanes se vieron obligados a retirar sus tropas por los reveses sufridos en Rusia. Ahora son los húngaros, búlgaros e italianos que deben arriesgar sus vidas al oprimir a la valiente nación rebelde.

Las matanzas de los rehenes continúan en todas las regiones. Las ejecuciones de los acusados se realizan sin consideración. Se cuenta ya un millón de asesinados yugoslavos (de 15 millones que había).

Según las noticias de Angora el general Nedić, que se plegó ante la presión alemana y formó un "gobierno independiente servio" ha fracasado hasta tal punto que las fuerzas regulares de su poder y los "voluntarios" con los cuales quería doblegar la resistencia de los "Chetniki" se unieron a los últimos.

Las deportaciones de los eslovenos continúan con los mismos modos inhumanos. Con la diferencia que ahora ya no los mandan más a Servia, puesto que la mayoría de los eslovenos se unieron a los Chetniki servios. Ultimamente los deportan a los países más diferentes, pero de modo que no pueden mantener ni el más mínimo contacto entre ellos. El capítulo más trágico, empero, es el proceder con los niños, que separaron de sus padres llevándolos a regiones desconocidas.

En esta forma quieren llevar a cabo la orden de germanizar nuestro país.

Mientras hermanos de religión y de sangre sufren tan terribles penas... aquí el mundo sigue con las diversiones del carnaval.

LJUBLJANA

Slovenski študenti so pokazali veliko domoljubnost. Zapleteni so bili v tržaško "velezdajniško" gibanje in je bilo nato mnogo njih pregnanih. V krajih zasedenih po Nemcih so najprej bili pregnani vsi priseljenci iz Primorske. Pozneje so pa še italijanske oblasti izročile Nemcem "črno listo". Nato so vsi ovađeni izginili brez sledu.

BLED

Po naredbi civilnega komisarja Kutschere, da mora biti Bled čisto nemški, je zadelo kraj nepopisno gorje. Bilo je ustreljenih več sto rojakov. Kdor je bil le kaj osumljen, je bil takoj ustreljen. Jesenice, Bled, Kranj in Tržič morajo biti nemške trdnjave, tak je ukaz, ki ga z ognjem in mečem izpolnjujejo.

BREŽICE

Zadnje čase so prišli na vrsto obsavski kraji: Brežice, Krško. Odpeljanih je bilo 12.000 ljudi v Nemčijo in na Poljsko.

NA GORENJSKEM

so od 245 duhovnikov ostali samo 4. Trije smejo še imeti sveto mašo, toda z ljudmi ne smejo imeti nobenega osebnega stika in ne smejo govoriti slovensko. Četrtemu je pa zabranjen tudi vstop v cerkev.

1. MARCA MAŠA ZA NAŠE RAJNE PRI SV. NEŽI

Paternalci že veste, drugi rojaki je pa prav da zvedo, da je bila cerkev sv. Neže povečana in olepšana.

V skromni kapelici svete Neže se je pričela slovenska služba božja. Koliko lepih spominov je tam. Koliko porok in krstov naših je tam zapisanih.

Zato ste povabljeni vsi rojaki, da se številno vdeležite v nedeljo 1. marca svete maše in popoldanske pobožnosti, ki se bo v tej cerkvi vršila.

Sveta maša z našim lepim petjem bo za naše rajne stariše brate in sestre. Saj niti ne veš ne, če Ti ni bela smrt pobrala katerega Tvojih dragih v teh poslednjih časih! Za vse tiste in za naše drage bo ta dan ob 10 uri sv. maša pri sveti Neži na Avalos 250. Zapel bo na koncu zbor tudi žalostinke.

Popoldne bodo tudi molitve pri sv. Neži ob 16.30 uri.

Po končani molitvi se pa vrši otvoritev knjižnice v šoli na Paz Soldán 4924.

POSTI SE ZAPOVEDANE POSTNE DNI.

Sveta cerkev je skrbna mati svojim zvestim otrokom. Iz globokega poznanja človeškega srca, pridobljenega v tisočletnih skušnjah in pod vodstvom Duha Božjega in nauka Gospoda Jezusa Kristusa je odredila za svoje pripadnike tudi post, kot važen pripomoček za dosego zveličanja.

Post je koristen telesu. Saj so začeli zadnji čas zdravniki priporočati celo popolen dolgotrajen post, ki prenovi ves notranji organizem in ga tudi ozdravi. Mesna hrana, na katero se cerkveni post posebno ozira, pa je človeku celo v škodo, če človek ne napravi kdaj kake spremembe.

Še večja pa je korist posta za dušo.

Najpreje je vir zasluženja. Vsako zatajevanje telesnih želja, ki stane človeka nekaj žrtve, je pred Bogom dobro delo, če je storjeno iz ljubezni do Boga. Odreči se radi zapovedi božje okusni jedi, po kateri se človeku cede sline; ne ugoditi grlu, ki zahteva okrepčila, zato, da bi v tem postali podobni Križanemu, je delo pravega krščanskega srca. Božja beseda nam pravi: Karkoli ste zapustili radi mene, boste dobili stokrat povrnjeno in večno zveličanje bo vaš delež.

Nadalje je obvladanje grla važen pripomoček za dosego oblasti nad telesnimi željami. S tem se izoblikuje človekov močni značaj, se vzgoji človek močne volje, katerega nobena telesna omama ne spravci iz ravnotežja. Takih ljudi je danes svetu krvavo treba — pa jih ni! Zato ker je sedanji rod, rod slabičev, nezmožen vladati samega sebe! Preziranje postne postave je bilo v vseh časih ne le znamenje moralnega propada, temveč tudi napoved bližajočih se katastrof, ki vselej kmalu slede, kadar človek postane uživanja lačen in zgubi smisel za zatajevanje in krotenje telesnih želja.

Post je tudi izdatno orožje v boju proti hudobcu, ki išče vedno, kako bi človeka pogubil. Pravi Gospod Jezus sam: "Te vrste hudobci se premagajo samo z molitvijo in postom".

Da bi nam Gospod Jezus dovolj povdaril velikanski pomen posta, se je tudi on sam postil.

Post torej ni dan kristjanu v nadlego, temveč v njegov telesni in dušni blagov. Kdor ga drži, bo že na zemlji doživel blagodejne sadove svoje žrtve in nazadnje prejel tudi večno nagrado.

Kdor ga v nič deva, ga bo pa že njegova lastna nebrzdanost tudi tepla, zakaj vsak mora končno požeti to, kar je sam sejäl.

Postna postava za 40 dnevni post je sledeča:

Post od mesa in pritrganje v jedi je vse petke do Velike noči.

Samo pritrganje v jedi je vse srede in na veliki četrtek.

Posta od mesa so oproščeni bolniki in siromaki ter potniki.

Posta od pritrganja v jedi so prosti mladoletni do 21 leta, tisti ki delajo težko telesno delo, noseče in doječe matere.

Kdor nevede prekrši postno postavo, nima greha.

PO ARGENTINI SEM TER TJA

Leta so že minula, odkar je Modesta na bolniški postelji. To sepravi, ni tako slaba, da bi morala biti vedno v postelji (toda njena bridkost je ta, da mora biti ločena od svojecev: od dveh otrok, ki sta sicer v dobrih rokah, toda v materinih pa le ne... Sem pa tja se oglasi kak rojak, ki pride k njej na obisk, drugače pa sirota sameva in trpi. Pa ima tudi sosede trpinke in tudi take, katere trpijo še več in tako le najde nekaj uteh v tem, ko tolaži druge in ko spoznava, da njena nesreča ni največja.

Tistim vsevednežem, kateri lahko mišljeno zapravljajo svoje življenske sile, ki zlorablajo svoje zdravje in strežejo svojim pohotnostim, meneč da žive na svetu zato, da uživajo dokler morejo... Tistim bi bilo treba nekaj resnih obiskov v bolnico, kjer hirajo in umirajo mlada življenja. Njim bi bilo treba pogledati v srea tistih, kateri trpijo in ki tolažbe potrebujejo. Za marsikoga bi bila to že izdatna šola in bi mu morda odprla oči in bi bil tako obvarovan nesreče, v katero ga bo moral dobri Bog postaviti, če bo imel z njim toliko usmiljenja, da mu bo hotel dati nezasluženo milost spreobrnitve.

Ob bolniški postelji, ob pogledu na žrtve krivic in zlorabe, ob spoznanju nesorazmerja med pravičnim in malopridnim, med pohotnežem in plemenitim sreem, začne človek razmišljati modrost križa, zgled Kristusa ponižanega in od smrti vstalega... Tedaj razume, da je krščansko življenje pot po solzni dolini in da je šele v grobu in v večnosti božja pravica uresničena.

Ob bolniški postelji pa človek tudi spozna, da ni sreča in veselje v čutnem uživanju in polnosti zdravja. Saj je najti toliko srčnega miru in radostnega smeha tudi na ustnicah tistih, kateri že čutijo objem smrti. Seveda dožive kaj takega le tisti, kateri so globoki v veri in upanju prave vere, ki nam govori o večnem življenju.

Modesta si je obrisala solzo, ko mi je podala roko. Bila je solza hvaležnosti, ker sem se domislil tudi nje. In že je bil na njenem obrazu blag smehljaj osebe, vdane v voljo božjo. Pripovedovala mi je svoje boli in tudi svoje radosti. Vdana v voljo božjo prenaša svoj križ in česar ne more sama osebno storiti za vzgojo svojih otrok, skuša storiti s svojo stanovitno multivizjo... Tako dela Modesta, in stori s tem več za pravo srečo svojih otrok kot mnogi stariši morejo storiti z ljubkovanjem svojih razvajencev. Če Modestini otroci niso deležni blage materine roke in njenih poljubov, pa rosi nanje blagoslov materine molitve. Mnogi otroci pa so prav zato obsojeni v propast, ker nad nje ne rose blagoslov materine molitve.

PO ALTO ALBERDI

Poslovil sem se in krenil dalje. Opravičil sem se šoferju, da sem ga pustil tako dolgo čakati. Mož se je kar začudil. Menda je vaje čakanja kot berač uši, ni pa vaje, da bi se mu kdo kdaj opravičeval...

Kmalu sva stala pred Movernovimi. Glej no, glej! Sedaj sta pa tu že kar dve hiši, sem začuden gledal. Morda sem se pa zmotil?

Pa vendar se nisem. Od mojega zadnjega obiska jim je zrastle še ena hiša, tako mi je povedala gospodinja, ko se je pokazala.

Pa kaj Vam je? sem ugibal, ko sem videl njen potrti obraz.

Moža imam v bolnici. Bil je operiran.

Seveda, bolnica ni nikomur nič prijetnega. Pa vsakomur tudi kaj dobrega lahko stori in tako je bila tudi Movernu v korist. Prav tisti dan je pa bil še v bolnici, a kmalu se je vrnil zdrav.

Stopil sem dalje do sosedov: do Obermanovih in Jazbecovih. Obiskal sem Francetičeve, ki so se sedaj za vse ustalili v novi hiši, kjer imajo mesarijo in trgovino.

Pri pivovarni živi druga znatna skupina naših ljudi. Sami Prvačkovi so, sami Gregoriči. Pa to pot sem jih našel še več, kot prejšnje krat. Kar začudil sem se, ko se mi pokaže na vratih gospa Berta, znanka iz Buenos Airesa. Že je prišel tudi mali Bertito... To sem vedel, da so si v sorodstvu, toda tega pač nisem mislil, da jih v Cordobi najdem. Kmalu so mi pojasnili, da ima priti tudi on, namreč Albert, ki bo prišel iz Tucumana, kjer je bil nekaj mesecev na delu.

Ko sem se poslovil, smo se dogovorili, da se najdemo naslednji dan v Altu Graciji, kjer žive tudi največ Prvačkovi.

Mimo Molka, ki sem ga to pot prvič dobil doma in me je nato še naprej spremil, smo kar urno obiskali rojake tam po lepem naselju, ki se ponaša z ulico "Mil amores" in nato še tja daleč nekam gori do rojakov iz Bele Krajine in še naprej do Maregovih, ki so si postavili lastno hišico, ki bi je brez ljubeznivega spremstva Molkovega nikdar ne mogel najti. Z našim urnim vozilom smo pa vse obtekli in ko je bila noč sem že stal na pragu hiše Bartolove, ki me je pričakoval z večerjo.

V ALTO GRACIJO

Naslednji dan sem na veliko začudenje dognal, da sem se prejšnji dan na široko zmotil in zamenjal dominikansko cerkev z mercedarsko. Tedaj sem razumel čudne spremembe, ki sem jih prejšnji dan opazil na vhodu in notranjščini cerkev. Našem sem pa tudi na pravem mestu oltar Matere milosti in hromega meniha. Pa tudi oltar Male Cvetke, ki je dar družine de la Torres, o katerem so me spraševali, sem takoj opazil in tudi sveto mašo imel pri njem.

Po končani maši sem stopil do Petelinovih, pa že sem moral hiteti, da se mi ne zavleče preveč, kajti v Alto Gracijo je daleč.

Plaza Velez Sarsfield je odhodna točka vseh omnibusov, ki vozijo iz Cordobe. In teh ni malo: Santa Fe, La Rioja, Rio IV, Rosari so najdaljše linije. Poleg tega pa vozijo omnibusi v vse kraje bližnje in daljne okolice.

Ravno prav sem prišel. Skoro je prišel omnibus in ko je bila ura poldne smo bili ravno v parque Sarmiento, koder vodi cesta za Alto Gracijo. Kar nenadno se je omnibus vstavil in čudna panika se je polastila vseh potnikov. Jaz sem samo gledal, kako tiščijo na vrata in na okna, da bi pobegnili iz voza. Konečno sem opazil, da se kadi iz motorjevega oklepa.

Saj ni nič! je miril šofer, odprl oklep in potegnili iz njega gorečo vrečo, nakar smo v redu in brez nezgod nadaljevali pot.

Jož, jož! Tedaj šele sem sprevidel, kako žalostna letina vlada v kordobski okolici. Ko smo bili ven iz drevja in smo se pognali po širokem praznem polju, ni bil ovideti več nobenega zelenja. Edino oljkovi nasadi in sem pa tja kako drevo, je pokazalo nekaj življenja. A tudi oljke so tako nebolgljene, da ne bo kmalu kaj iz njih. Od lani niso kar nič narastle, tako sem se do-

Roličevi in Abramovi iz Cordobe na izletu pri luški votlini

misli. Pa naj bo to že radi mravelj, ki so največja nesreča kordobskih polj, ali pa radi suše, ki je to leto tako občutno zgrabila.

Bila je ura ena, ko sem izstopil v Alti Graciji in jo ubral ravno v Villo Oviedo. Neusmiljeno je žgalo sonce. Bilo je oktobra meseca, pa je pritiskalo, kot da je najhujše poletje. Potok je pustil samo strugo za spomin, vode ni bilo niti za žejne mravlje. Pa strugi se je bliščala svetlica (mica), tenkoploščičasta kamenina, ki se lušči iz skal.

Villa Oviedo mi je že poznana, toda vseeno sem bil negotov, v katero hišo naj se obrnem. Pa že me je opazil Bertito in mi je razrešil moje iskanje. Bil sem pri Zornovih, in prav pri njih so gostovali tudi naši buenosajreški znanci: Gregoričevi in Zofka Suličeva. Tako smo bili iz vseh krajev Argentine, a vsi smo bili edini v tem, da nam je bilo pasje vroče. Škoda, da človek ne more storiti kakega skoka tja gori v planine, ki se dvigajo visoko tja gori na severozapad. Tam gori pa gotovo vetrič vleče in tudi nekaj sence bi nemara človek dobil v drevju in tudi hladni potoček izvira iz pod pečin.

Vse to je gori v brdih. Po Villi Oviedo pa kuri vroče oktobersko poletje, ki nas je spremljalo tudi v našem sprehodu do Furlanijevih in Suličevih. Pa smo našli tudi protisredstvo. Čaša hladnega piva nam je pomagala vzdržati dobro voljo in pravo temperaturo.

Tisti dan me je pa še marsikaj čakalo. Bartoljev sinček Karlito je prav tisti dan praznoval svoj šesti rojstni dan in je bila seveda moja dolžnost, da pridem kot "strie" na njegovo slovesnost. Preje pa sem hotel še najti Cirila Besednjaka, ki išče zdravja v Alti Graciji.

Kar čez golo pustopoljino sva jo ubrala z Zornom, ki me je spremil. Obstal sem nad čudnimi luknjami, s katerimi je ves prostor razrit. Zvedel sem, da so to luknje v katerih žive "viskače". To so neke vrste podlase, tudi ena izmed nevšečnosti argentinskih podeželanov.

Alta Gracija sama je zdravilišče na pljučih bolnih. Kar razočaralo me je, kako to, da silijo tamkaj bolnike, da morajo toliko prahu požreti. Saj nimajo niti ene tlakane ulice. Vse je peščeno in vsak voz dviga oblake prahu, ki poskrbijo, da zakrijejo lepoto ličnih hiš in drevesnih nasadov, s katerimi se Alta Gracia more ponášati.

Po dolgem motanju sem in tja sva vendarle našla iskanega rojaka, ki se je najinega obiska prav zelo razveselil in mi še to veselo novico povedal, da je prav tisti dan dobil obvestilo, da je sprejet v sanatorio Santa María, ki stoji notri v gorah blizu Dique San Roque in je menda najboljši kraj za tistega, ki more upati še zdravja.

Kmalu je moj čas minil in že smo se pognali proti Cordobi nazaj in sem doživel veselje otroškega praznika v Bartoljevi hiši, nakar sem moral pa že hiteti, da ne bom zamudil večerje pri Gecovih v Alto General Paz ali po naše: na Kras. Nisem mogel videti, koliko je na zunaj Krasu podobno, ker je bila že noč, pač pa sem videl vse naše obraze in zvedel žalostne in vesele novice pri Gecovih, Švarovih, Kukanjevih in Pavlinovih. Sedli smo k mizi in videl sem, da je polna vseh dobrot, za lakoto in za veselje in smo se tako dobro počutili pri mizi, da sem moral kar na uro gledati, da je ne potegnem čez polnoč. Potem je pa Franc zapregel svojega konjička — tudi Gec ima sedaj svoj avto — in je potegnil tja, kjer me je čakala postelja.

V LA FALDA

Spet nas je čakal dan toplega sonca. Z Bartolom sva bila dogovorjena, da me bo potegnil tisti dan — bila je že sobota — malo v gore. Pa to bo popoldne. Popoldne je pa treba drugače porabiti. Bil sem dolžan še obisk v bolnico Clínica, kjer deluje naša rojakinja sestra Elena, katero so gotovo nekateri spoznali tedaj, ko je bila v Buenos Airesu, v bolnici Ramos Mejía. Tam pa služi kot bolničarka naša rojakinja, sestra gospe Marego, katera je "hernaniti" že napovedala moj prihod. Kdo bi pač mogel popisati veselje, ki ga je dobra sestra doživela z mojim obiskom. Le kako ji ne bi človek napravil malce veselja. Saj se sirota leto in dan, po noči in po dnevi prizadeva, da bi komu kaj veselja naredila, da bi komu žarek upanja dala in ga potolažila; samo sebi nikoli ničesar ne išče... Prizadeva si, da bi sejala ljubezen, pa žanje dostikrat bridka razočaranja. Oni dan so ji pripeljali bolnika, ki je imel zanjo same zbadljive besede, a pogledi njegovi so kar streljali. Pa bil je tak siromak, da je vse bežalo od njegove postelje. Samo sestra je junaško vzdržala gnusni smrad. Ni se utrudila, temveč molče je prenašala njegove psovke na "nepotrebne nune" in "preklete farje"... Nazadnje jo je pa le odpuščanja prosil... Bog ga je pač dosti trdo prijel in mu dal milost srečne smrti. Vsi pa ne storijo tako...

Popoldne me je čakal še zadnji konček mojega potovanja. Prijatelj France, ki je prišel iz dolgega potovanja s potrjim vozom, je dobil šele tisti dan svoje vozilo popravljeno.

Ob treh sva pognala proti Villi Allende. Skozi Unquillo sva pohitela v Río Ceballos, kjer pa Jonkeja nista našla doma.

Ti bi rad v La Falda? me je vprašal France.

Bi, če je mogoče. Ker slutim, da tam dobiva kakega rojaka.

Prav. Tudi jaz moram obiskati tam prijatelja.

Zabrnal je motor po serpentinasti poti tja gori v breg. Ostro je ovijal po ozki cesti. Samo malce naj zgreši, pa bova šla kdo ve kam.

Kmalu sva bila na prvi višini. Na daleč se odpre človeku pogled. Doli v dalji čemi neskončna ravnina, kjer vtone oko v meglenem obzorju, vse naokrog, če pogledaš v vshodno smer, pa oživi pred očmi podoba prijazne slovenske dežele. Od blizu gledano skromno drevje in ponižni vrtički pričarajo očesu prijazno podobo razkošne pokrajine, katera se je naselila po podnožju in po rebrih kordobskih gričev.

Če pa pogledaš tja na zapad, se nabodeš na mrke goličave, katere daleč tam v ozadju zaključujejo "Sierras Grandes", katerih najvišji vrh tekmuje s Triglavom. Gori in doli, sem in tja sva zavijala in sedaj zbrzela mimo samotne kolibe, tam sva v zelenem lazu videla živino na paši, tukaj so naju radovedno pogledale ovee,

SLOVENSKA JAVNA KNJIŽNICA

Rajni gospod Kastelic je imel polno prelepih načrtov, kako dvigniti našo kolonijo. Z neprecenljivimi žrtvami je preskrbel knjig za lepo knjižnico.

Toda knjige morajo služiti svojemu namenu. Zato bomo otvorili to slovensko knjižnico, ki bo poslovala v slovenski šli v ulici Paz Soldán 4924.

1. marca, po končani molitvi v cerkvi sv. Neže se bo vršila slovesna otvoritev te knjižnice, ki bo nudila čez 600 izbranih knjig svojim bralcem.

Pravico do knjig bodo imeli vsi prijatelji slovenske knjige. V prvi vrsti člani Bratovščine Živega Rožnega Venca. Drugi bodo morali dati poleg svojega imena tudi enega poroka, da bo tako odstranjena nevarnost, da se knjige zgube.

Vsak čitalec bo moral imeti vloženi 1 \$ kavcije.

Izposojevalnina za 1 teden bo za knjigo 10 c. Za knjige debelejšje od 300 strani pa 20 c.

Knjižnica bo poslovala ob nedeljah od 15—16 ure in od 18—19 ure.

in še sva imela nevšečen opravek, da sva se srečala s tovrnim konjskim vozom...

Kakih 50 km je takega pota, ki slednjič zavije v strmo dolino iz katere naju je že pozdravljala "La Faldá". Človek bi lahko kamen vrigel doli v vas, tako blizu je bila, toda ni bilo ne konca ne kraja nevarnih serpentin, dokler nisva slednjič obstala pri še nedokončani zgradbi.

Pozdravili so se in France me je predstavil.

V krogu so sedeli štirje moški in srebal mate. Gledam te ljudi in nazadnje je bila moja sodba docela gotova: Tale možak, s črnim slamnikom, spredaj doli privihan in daleč na tilnik porinjenim... Hm... Bomo videli.

Tudi mene so povabili z bučko in sem se pridružil. Obračal sem besede tako, da je slednjič prišla vrsta na onega moža s slamnikom, da je moral povedati od kod je.

Jaz sem iz Evrope, je malobrižno odgovoril.

Evropa je zelo velika. Od kod pa od tam?

Od Trsta sem, je priznal.

Jaz pa kar po slovensko nanj.

Začuden je pogledal. Kar usta je odprl in iskal besed, ki jih menda prvi hip ni mogel najti. Nazadnje sem pa zvedel od njega da se piše Janez Hrast in da je doma iz Kobarida. Pa še za druge rojake, ki so tudi v La Faldí, je vedel nato. Da je tam Slovenec čevljar in en zidar. Jaz sem pa preje nekoč zvedel, da je bil tudi nek mesar tam, za katerega se je nato Janez domislil, da je sedaj menda v La Cumbre.

Bila je ura že čez četrto, a pot do doma dolga. Zato sva se morala s Francetom kar kmalu dvigniti. Nazaj sva morala vzeti drugo pot, ki je sicer daljša, toda je urnejša. Zbrzela sva skozi Cosquin doli proti Dique San Roque. 130 km je kazal merilec. Kar švigalo je vse okrog naju. Toda sonce nama je odredilo mirnejši tek. Ravno tedaj je tiščalo že v zaton in najina pot je šla ravno v njegovo žarečo kroglo, ki nama je bliščala na pot, na kateri sva vsak čas srečala kakega pulmana ali auto ali kamijon.

NAZAJ DOMOV

V eni uri in pol sva bila že na mestu, v "Jugoslovanskem domu", kakor nosi ime slovenska gostilna na bulevarju Guzman, tik poleg glavne postaje v Cordobi, kjer me je čakala večerja in še slovo od rojakov v Cordobi.

Bila je sobota popoldne, ko je ljudem nekoliko bolj mogoče, da si vzamejo za hip časa. Tako se je zbralo nekaj več rojakov, da bi se kaj pomenili.

V Cordobi sta bili preje dve društvi, ki sta se pa nato združili v eno. Pa je seveda vedno stara resnica,

da vsaka glava ima svoj prav in tako je tudi v Cordobi težko najti tisto pot, ki bi vse zadovoljila. Po daljšem razmatranju stvari sem pa prišel do tega zaključka, da če bi pustili rojake v Cordobi, naj se čisto sami uredijo, bi bil kmalu dosežen sporazum. Nevšečnost in razdor so ponesli rojakom v Cordobo iz Buenos Airesa, od koder je bil menda nekdo poslan, da ustvari "enotno fronto", seveda po svojem okusu, oziroma po okusu tistih, ki so ga poslali.

Poslovil se je France, ki se mu je že mudilo. Mi smo pa še sedli in še enkrat trčili na boljšo bodočnost Slovencev v Cordobi in naše domovine, pa smo se vzdignili, da ne bo odšel vlak brez mene. Naj kmalu spet pridem, so me povabili. "Pridite tja v januarju, da me boste poročili, je vabila Roličeva hčerka!"

To bo pa bolj težko. Vsekako pa želim vso srečo!

Potegnil je vlak. Še enkrat smo si zamahnili v pozdrav in na svidenje.

Takole torej! Prilagodil sem se svojemu "stanovanju" za tisto noč. Ko bi me le samega pustili, da bom v miru spal!

Pa je prišlo drugače. To se pravi: spanja mi niso motili, zakaj, ko se je v Villi Mariji prižgala luč, sem pač pogledal in zvedel, da sem dobil sopotnika in že v Bell Ville se je ponovilo isto, kjer je vstopil tretji sopotnik. Spanja mi pa niso vzeli.

Ko je pokukal zjutraj skozi okno mladi dan, sta začudeno spoznala sopotnika, da je njun spremljevalec "padre". Pa nista bila izmed tistih, ki se jim reče po argentinsko "tragacuras", temveč marsikaj pametnega smo se pomenili, ko smo brzeli čez zeleno polje buenosajreške okolice, tako čudno različno od presušeni planjav kordobskih. Prav tiste dneve je bilo menda precej dežja po teh krajih in je bilo zelenje tako še vse bolj bohotno.

Zbrzeli smo skozi Escobar, skozi Maschwitz in še malo, pa smo bili v Retiru in je bil mojega en teden dolgega pota konec.

Pri Zornovih v Alti Graciji

¡No me hable de eso!

— “¡Yo soy católico! Si, Padre. Soy bautizado, casado por la Iglesia, tengo bautizados mis hijos... ¿Pero?”...

— ¿Qué quiere decir con eso?

— “Yo digo que no soy de aquellos católicos exagerados”.

— Pues ¿qué entiende usted por “católicos exagerados”?

— “Aquellos que no hacen más que rezar, como por ejemplo mi mujer.”

El esposo se queja de su señora, de que no le prepara a la hora las comidas, de que abandona su hogar, de que habla mal de él...

— “Mire señor, yo a su esposa no la conozco. Usted tendrá razón en sus quejas. Puede ser. Pero ¿no le parece posible, que también ella tenga sus razones? Conoci más de un caso de esposos, verdaderos tiranos de sus pobres mujeres, que las tratan como esclavas, quitándoles todos los derechos y cuando la pobre esposa mártir se arriesga un domingo tempranito a hacer una escapada para oír misa, para recibir los sacramentos y para encontrar un rayo de consuelo... ¡hay que ver qué lío le arma ese tal esposo!... Como si los caprichos de un mal educado fuesen la única ley para su mujer”.

El hombre se puso un poco pensativo.

— “No quiero negar — seguí yo — que hay devoción falsa. Hay personas, cuya religión se reduce a un montón de devociones. Se pasan diariamente quizás horas rezando sus oraciones sin pensarlas, gloriándose luego con su santidad y siendo las más calumniadoras, las más rezongonas, las más caprichosas...”

— “Vea, padre, algo de eso le pasa a mi mujer. Por eso me quejo”.

— “Digo que no la conozco. Usted la acusa, nadie la defiende. Usted se cree muy recto, bien convencido de sus derechos. Pero dígame si a su esposa no la mide con medida distinta de aquella con que quiere ser medido... Y ¿cómo se le ocurre a usted pensar, que su esposa tiene las supuestas faltas — porque frecuenta la iglesia? Si entre las mujeres que van a la iglesia hay cuenteras, cargosas y desprolijas, ¿acaso no las hay también — y mucho peores — entre aquellas que no tienen nada de religión? No es la iglesia que las hace malas. Si es cierto, que la suya no es buena, sería aún peor si no tuviera fe... Pero ¿no empezó nuestra discusión con lo de “católicos exagerados”? ¿Qué quiso expresar con ese término?

— “Un católico, según mi modo de ver, es aquél, que no hace mal a nadie, que cumple con su deber...” Siguió la plática mil veces repetida por todos aquellos que de cristianos no tienen más que el nombre; que adaptan a sus gustos los mandamientos de Dios y las obligaciones de su estado.

La esposa de ese señor quería cumplir con toda conciencia, como Dios manda y no como a su esposo se le antojaba, los deberes cristianos y él, por eso, la hacía sufrir de mil modos y la tildaba de “católica exagerada”.

— “¡Todos los domingos la misa, confesar y comulgar!... ¿Qué esperanza! Yo mando, ella ha de obedecer...”

Buen trabajo me dió, hacerle comprender, que los derechos de Dios son superiores a los del esposo, y que no sólo del pan se vive, sino también de la palabra de Dios; de que el alma es más que el cuerpo; de que la paz puede reinar sólo en un hogar donde preside Dios y gobierna su santa ley.

Más o menos se iba conformando. Pero la “confesión” le parecía una pavadá sin ninguna razón. “Es nada más que perder el tiempo. ¿Para qué confesar yo los pecados a un hombre, si sólo Dios puede perdonarlos? La confesión es invención de los curas.”

INVENCION DE LOS CURAS

Estuve a punto de enojarme. ¿Qué cura hay tan zonzo? ¿Le parece muy agradable, levantarse tempranito, para ir a escuchar las penas y las miserias humanas? ¿Qué gusto se puede tener en estar sentado cuatro y más horas agobiado en una jaula? ¿Qué delicia esa, de aguantar toda clase de olores humanos y perfumes insoportables! Lo que los penitentes vienen a acusar son sus miserias, sus derrotas, sus penas, que hacen llorar... Bien podría pasar su tiempo un sacerdote en ocupaciones más agradables, si no fuera la obligación de su vocación dar consuelo a los afligidos, levantar a los caídos; si no fuera su misión actuar como ministros de Jesucristo al perdonar los pecados en el Sacramento, instituido por El mismo. Sí, Jesucristo mismo, el mejor conocedor del corazón humano, inventó la Confesión y la puso como el medio ordinario, de conseguir el perdón de los pecados. El mismo día de su Resurrección la ordenó.

Todavía se oponía el señor: “¿Qué necesidad tenía Dios, de valerse de un hombre, para conceder sus gracias?”

No fué Dios que tenía esa necesidad, es el hombre, que tiene que tener arregladas todas las cosas en una forma adecuada a su naturaleza. Dios bien puede perdonar los pecados. Pero el hombre necesita saber cuando Dios le perdona. Sin saberlo seguro, nunca tendría la tranquilidad de conciencia. Ahora, absuelto con una palabra expresa del ministro autorizado, el pecador sabe a ciencia cierta que ya consiguió el perdón y puede tranquilizarse. Claro que hay gente que, rebelde a todas las inspiraciones de la gracia divina, queda ya sin ninguna conciencia. Viven tranquilos como aquellos árboles deshojados a quienes el viento no los mueve, pero la tormenta los tira abajo... No dan ni sombra ni frutos... ¡Sí, señor! No fué ningún hombre, sino Jesucristo mismo que inventó la confesión, obligando a sus representantes, los sacerdotes, a administrarla, para el bien de las almas.

— “Sea así, como usted dice. Pero, Padre, como podría tener confianza para confesar mis faltas a un hombre, igual pecador que yo?” — contestó el opositor.

— ¡No se aflija, señor! Creo que Ud. no rechazaría la plata, que le llegara en un sobre sucio... Lo mismo, aunque el sacerdote no sea digno de su ministerio sublime, no deja de ser instrumento del perdón en la confesión. Pero no vaya a creer, que hay tantos sacerdotes malos, como la gente incrédula dice! Si hay uno entre un centenar, cae su sombra sobre todos. Pero Ud. sea recto y no se deje arrastrar por los malvados, instrumentos de demonio, para alejar la gente de Dios, lo que consiguen al alejarla de la Iglesia y privarla

V Puente del Inca na Kastelčevem grobu.
Sr. Antonio Ríos pronunciando el discurso.

de los Sacramentos. Si hay algún sacerdote indigno, hay muchísimos más, buenos. ¿Por qué no ver a estos? Y si le tocara algún día tener que recibir la absolución de uno de aquellos, no tendría por qué asustarse. Acuérdesse de las palabras de San Crisostomo: "Un sacerdote indigno es antorcha. A los demás hace bien, porque les ilumina el camino, pero a sí mismo se hace mal, porque se consume".

NECESIDAD DEL ALMA

Muchos desahogan toda la furia contra la confesión: algunos engañados, otros con malicia. Dicen: "es pérdida de tiempo...". Mientras que las horas perdidas en charlas no les importan.

Afirman que "es violento para la conciencia"... Como los cobardes, que se asustan de una operación quirúrgica, que podría salvarles la vida... "Que no tienen pecados"... Vaya una cosa. ¡Qué santos!... "Yo no siento ninguna necesidad de confesarme"... ¡Bueno es esto! ¡Acaso el enfermo, que pierde el apetito, no necesita comer?

Las excusas de los que han descuidado la confesión abundan. Pero la causa es una sola: no quieren.

¿Por qué?

Unos, porque ya no tienen más fé; otros porque les falta la humildad; quienes, porque se asustan del "qué dirán"; muchos, porque no quieren corregirse; algunos, porque no quieren reparar el daño causado... Pero todos, sin saberlo o sabiéndolo, son víctimas de la astucia del eterno enemigo de las almas inmortales. El Maestro, el mejor conocedor del corazón humano, quiso armar a sus fieles contra los peligros del enemigo demoníaco con el Sacramento de la Penitencia, con la Confesión. El demonio sabe perfectamente que quitando al alma esa arma, alejándola del confesionario, fácilmente la tendrá conquistada y la llevará a la perdición.

Dios en su bondad infinita nos ofrece su mano misericordiosa; con el manto del olvido quiere tapar las llagas del alma caída; con el beso de la paz quiere aliviar el corazón atormentado. El sello del silencio absoluto impuso sobre la boca del confesor.

"Después del naufragio, dice San Ciprián, la tabla de la salvación es la confesión." Es lógico pues, que el demonio no escatime esfuerzos, para defraudar a las almas el último remedio.

Por eso tantas mentiras, cobardía, vergüenza, ceguera... Todo: sarcasmo, ironía, desprecio, ignorancia, mal ejemplo, violentas pasiones, malicia de los corrompidos lo aprovecha el enemigo de las almas, hechas a imagen de Dios, para impedirles que se arrodillen humildemente pidiendo perdón en una buena confesión, necesaria, porque es el camino de renovación de la amistad con Dios, pero que es también la vía de regeneración moral.

El enfermo necesita primero una buena revisión de su organismo para averiguar las enfermedades y luego curarlas. Descuidándolo cuando se está a tiempo después ya no habrá remedio.

Lo mismo pasa con el alma. Un buen examen de conciencia, una confesión sincera, pone de manifiesto los peligros de la inocencia, las pendientes peligrosas. Animado con la palabra alentadora del confesor, apoyado por la gracia recibida, tranquilizado el corazón reconciliado, uno entrevé claramente el camino de la dicha a seguir, y, confortado, renuncia a sus vicios para acrecer las virtudes. Si los adversarios de la confesión supieran el inmenso bien que proporciona este sacramento, si vieran las lágrimas de un pobre ser humano, que logró quitarse el yugo del pecado; si pudieran apreciar la dicha que por este sacramento se irradia en los corazones, en las familias, y el consuelo que proporciona a los afligidos, no tardarían en admirar el inmenso beneficio de la Confesión.

— "Con todo, Padre, yo no comprendo, por qué mi esposa con tantas confesiones no se corrige" oponía el hombre.

— Yo no sé tampoco, señor. Para confesarse bien es necesario también un buen propósito. Los que confiesan sin un deseo sincero, de corregirse, poco ganan. Los que lo hacen por costumbre, acusando más faltas ajenas que propias, para nada les sirve... Pero, señor, con todo lo que estamos discutiendo, ¡Ud. solo piensa en los pecados de su esposa! La confesión nos da una lección bien provechosa: Uno tiene que acusarse a sí mismo y disculpar a los demás. Hágalo usted así y verá menos pecados de su esposa y más suyos, y comprenderá qué debe hacer, para que la paz de Dios se restablezca en su hogar.

EL HIJO PRODIGO

La Confesión le parece una cosa vacía, ¿verdad?

También el hijo pródigo, del cuál habla el mismo Jesucristo, no tenía muchas ganas de escuchar las pláticas de su buen padre. A él le atraía la vida de libertinaje. Allí creía encontrar la dicha. Los vividores modernos se tapan también las orejas, cuando se les habla de alma, infierno, de los mandamientos. Hambrientos, como ese hijo desgraciado, de los placeres sensuales, reclaman su parte de herencia: sus talentos, su salud, sus bienes, todo lo empeñan en proporcionarse más goces; a quien no los aprueba lo descalifican por ser "a la antigua"... Siempre la misma historia del hijo pródigo, sordo a las palabras serias y sabias de su buen padre... La pasión les tiene encadenados, por eso les molesta ver a los que son mejores, les aburre el pensamiento de la muerte y eternidad; por eso se burlan de la confesión...

El que arrogante, con gesto de mal hijo, desafiaba a su padre, vuelve con lágrimas, de rodillas pide perdón cuando se le acaba la plata, cuando se ve entre una pira de chanchos, descalzo, desgarrado, hambriento, y comprende recién toda la tragedia de su error y la razón de su buen padre.

Esos modernos, que tienen "su modo de ser cristianos", sin Misa, sin Confesión, sin Comunión, son los hijos pródigos de hoy. A pesar de experiencias milenarias que comprueban las verdades eternas, el valor de los sacramentos, el camino de la dicha verdadera, no quieren tolerar el "yugo suave" del Señor. Malgastan su herencia buscando la dicha en la sensualidad. Algunos, al perderlo todo, al verse "guardianes" de chanchos... que los dejan hambrientos, se serenán. En las lágrimas de una buena Confesión encuentran finalmente el buen camino.

Pero no todos logran alcanzar "su casa paterna", para pedir la reconciliación... los pobres que se pierden para siempre...

ES OBLIGACION DEL CATOLICO, confesarse una vez por año, para Pascua. Pero más todavía ES NECESIDAD que reclama su propio interés. Felices aquellos, que no abandonaron todavía el camino de la dicha, quedando fieles a las prácticas religiosas. Pero también a "los hijos ingratos" que lo abandonaron, el Padre espera todavía. Vuelvan y arrodillense arrepentidos, para regresar al camino de la paz.

VELIKA NOČ

pade letos na dan 5. aprila.

Sveta maša bo na Avellanedi ob 9 uri.

Ob 10.30 uri pa bo pri sveti Rozi kot molitev za vojne žrtve ob priliki obletnice, ko so navalili na Jugoslavijo.

GROB MED GORAMI

V Puente del Inca je našel poslednji počitek rajni naš gospod Jože Kastelic.

Ob cesti, ki pelje iz Argentine v Čile, ravno na pol poti iz Mendoze do Santiaga, en km pred slovitimi toplicami Puente del Inca, v trikotju kjer se križata cesta in železnica, ki iz Punta de Vacas pelje v Čile (Preje je vozil vlak prav iz Mendoze, a po veliki katastrofi 1934 leta, je bilo mogoče upostaviti samo oni del železnice; prvi del, to je od Mendoze do Punta de Vacas pa še ni in še dolgo ne bo obnovljen); na tistem križišču stoji skromno pokopališče, pač eno najbolj originalnih v deželi. Na visoko stožičasto skalo je postavljen kamenit križ. Na podnožju skale okrog in okrog pa so našli svoj poslednji počitek tisti, katere je bela smrt zalotila v tistih krajih. Nekateri so žrtve avtomobilskih nesreč, drugi pa so omagali v svojem naskoku na Akonkaguo. Šest je že sedaj takih. Skromni spomeniki v kratkih besedah povedo njihovo zgodbo.

Tamkaj je našel prostor tudi naš rajni Gospod Jože. Na levo in na desno kipe v višine strmi bregovi, le nekaj korakov ustran se peni deroča reka Mendoza, tja na zapad obstane oko na blestečih snežnikih. Med gomilami pa vidiš redke šope trave. Nemila zima je potrgala žično ograjo, da je prost dostop do vseh grobov.

Bilo je proti 10 uri ono jutro 8. febr., ko smo že prevozili usoj dolgo pot iz Mendoze. Najprej je tam na koncu doline ustala pred nami podoba topliškega hotela, nad katerim se beli prijazna cerkva, pa že je pokazal g. Link križ na pokopališču in v naslednjem trenutku je že strmela v nas najvidnejši spomenik na tej skromni božji njivi. Zablestela je v soncu črna plošča z belim napisom.

Postali smo za hip. Silni so tisti trenutki, ko se človek sreča z večnostjo. Molče smo spet sedli nazaj v avto in odhiteli še nekaj lučajev dalje, kjer stoji hotel in kapela, kjer je narod že pričakoval našega prihoda.

Dolga je bila pot in prašna. 190 km ceste je, — in kakšne ceste! Iz Vipave čez Col bi bila komaj senca strmin in brežin, katere je bilo treba predrveti. Takoj so mi odkazali sobo, da se vsaj največjega prahu otresem.

Nato sem se naglo razgledal po hiši. Na hotelovi oglasni deski je vzbudil mojo pozornost bel list... Bilo je moje pismo, v katerem sem naznanil upravitelju hotela, da bo ob 11 uri sv. maša in nato blagoslov groba.

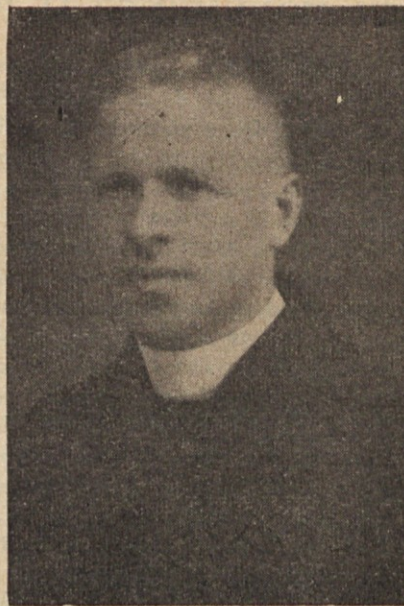
Toda kje so pa mendoški planinci, ki so odšli prejšnji dan s kamijonom? Jaz sem bil tudi z njimi namenjen, toda, ko sem zvedel da pride iz Rosarija profesorica g. Babič, da pride iz Buenosa g. Link z ženo, sem moral še jaz počakati na večerni vlak in naslednje jutro so se nam pridružili še trije drugi in nas je bilo sedem za pot. Ravno napolnili smo vozilo. Mendoški alpski klub pa je odpotoval že v soboto popoldne. Škoda, da so imeli premalo prostora za vse, ki so imeli željo pohiteti v gore...

Ko sem ugibal, kam neki da so se razgubili, je priprašil kamijon sem iz one druge strani in vsuli so se fantje na tla otovorjeni s kitami cvetja. Krasno jutro, polno zatega sonca in čudovito modrega neba so porabili za en skok v gore, tja do Lagune de los Horcones, kjer je sonce zasejalo zlate cvetlice, podobne rumenemu encijanu v slovenskih planinah.

Tako je bilo poskrbljeno za cvetje na grobu. Tudi jaz sem mislil nato že v Mendozi. Saj je bil rajni gospod Jože tak velik prijatelj cvetic. Nagelčki beli in rudeči so bili njegova pesem in sanje; lilije in dalije so bile njegova ljubezen. Zato sem naročil v Mendozi lep venec iz teh cvetic, ki smo ga na dolgem potu pač nekoliko otreli, a še vedno so lepi cvetovi po svoje ponavljali tisto, kar je pričalo besedilo: "Svojemu očetu jugoslovanska kolonija".

V Fuente del Inca je našel g. Kastelic svoj poslednji dom. Sto let bo pical spomenik o njegovi drznosti. Samotni potnik bo pa začuden našel slovenski nagrobni napis.

El 8 de Marzo 1940 desapareció el P. Kastelic. Un año después fué hallado su cadáver. El 8 de Febrero de 1942 se le inauguró el monumento sobre su tumba en Puente del Inca.

Da se ne bo vse preveč zavleklo, smo stopili kar v cerkev in sem pristopil k oltarju.

Ni velika kapela, toda dovolj prostorna je in morda še nikoli se ni zbralo toliko vernih k sveti maši kot tisto uro. Bilo je čez sto oseb. Saj so se nam pridružili skoro vsi gosti v hotelu, veseli pač, da bodo doživeli nekaj izrednega v enoličnosti tamkajšnjega življenja. Brez dvoma je bil med njimi marsikdo, ki le redko stopi v cerkev — ali pa nikoli... Pozneje sem zvedel, da je bilo res tako.

Kaj naj pač človek pove, da bi kaj veljalo?

SPOKORNIKI V GORI

Moja misel je obstala na ganljivem prizoru, ki sem ga malo prej videl v strmini nad cesto. Po strmem bregu hite gruče postav. Eden naprej, njemu slede vsi gori v višino, kjer stoji mogočna pečina, ki je kakor tempelj, kakor svetišče na gori. Ta izredni skalni prizor je domišljija označila z besedo "penitentes". Zares, kakor da vidiš gručo ljudi, ki hite v cerkev... in vendar so strleče skale.

Tisti "spokorniki" so mi prišli na misel, ko sem prevdarjal, kaj na povem. Ali mar niso, kakor opomin nam, da naj hitimo naprej na svetišče na gori, na mesto božje. Ali mar ni življenje človekovo, kakor pot na goro, kjer nas čaka večna lepota in sreča in veselje, katerega človek tako nevtogoma išče in tako razočaran spozna, da je treba še dalje, še višje. Smo kot romarji na goro. Pa mesto da bi si pomagali na strmi poti, mesto, da bi si podajali roko v pomoč, se dogodi tolikokrat, da si drug drugemu podkopavamo pot...

In koliko je tistih, ki jim niti mari ni, da bi hiteli kvišku. So kakor krt, ki rije pod zemljo in se hrani s črvi. Slep je. Oči sploh ne rabi v svojih rovih. Kako bo siromak vedel za sonce... Koliko zemljanov je, ki se naslanjajo le v podlih nečednostih in niti zaslutijo ne, kaj je pravo veselje, kaj je resnična lepota, katero je videti le z božje gore, kamor bi morali vsi hiteti, kot oni mrki spokorniki v strmini.

Po nedostopnih strminah naših planin cveto prekrasne planinske rože. Samo drzen planinec more do njih. Samo njemu je dano, da uživa prelestno lepoto, ki jo je Stvarnik razsejal po višavah.

Ali naj bomo tudi mi krti, ki samo telesu strežemo?... Ali naj bodo čudovite lepote božje za nas ničvredna stvar?

Rajnik, katerega spomin je oživel danes pred nami, je hitel v planine, da se tamkaj sreča z Bogom in njegovim darom lepote, ki jo je čez stvarstvo razlil. Pohitel je še naprej in ne dvomimo, da je že deležen razkošja večnih višav...

Mi smo pa še "penitentes", ki se moramo potruditi kvišku. Vspon v strmo planino pa naj nam bo opozorilo, kako

EL MONUMENTO AL PADRE KASTELIC

Una tocante ceremonia se verificó el domingo 8. de Febrero con motivo de la inauguración y bendición del monumento erigido en memoria del padre yugoslavo José Kastelic, que, hac dos años perdió la vida en circunstancias que integraba una expedición al Aconcagua. Largos meses el cadáver del esforzado sacerdote permaneció insepulto en el silencio de las nieves eternas, habiéndole cabido al Teniente de Zapadores Pontoneros, Emiliano Huerta, el ponderable esfuerzo de recuperar sus despojos del lugar en que se presumía había caído.

La colectividad yugoslava y eslovena en conocimiento del hallazgo de los restos de uno de sus más caracterizados compatriotas, trabajó desde entonces realizando gestiones que hicieran factible el levantamiento de un monumento recordatorio, lo que acaba de tener lugar en Puente del Inca. Al efecto viajaron desde Buenos Aires, el sacerdote Juan Hladnik, compañero del extinto, el jefe técnico de alta montaña Link y su señora esposa y desde Rosario la Srta. Elena Babić y otros conacionales, agregándose a ellos una nutrida delegación del Club Alpinista que auspició el homenaje.

Los excursionistas participaron en horas de la mañana de una excursión a la laguna Los Horcones y a las 11 en la Capilla del balneario de Puente del Inca se ofició una misa en memoria del extinto, la que estuvo a cargo del padre Juan Hladnik, quien hizo una emocionada semblanza del extinto. Finalizada la ceremonia, los asistentes, a los que se agregó un número elevado de veraneantes, se encaminaron al cementerio del pueblo en donde se levanta el monumento que guarda los restos del sacerdote. La Cruz Cristiana que en él se levanta

Poslednja maša rajnega gospoda Jožeta.

P. José Kastelic celebró esta misa el 24 de Febrero 1940.

dice que allí está sepultado un hijo de Dios. Bendecido el Cementerio lugareño, se depositó una corona de flores, homenaje póstumo de la colectividad yugoslava; luego recios mocetones con rostro endurecido por las nieves, cubren el monumento de flores. En nombre del Club Alpinista, despide al padre Kastelic, el señor Antonio Ríos; en nombre de la colectividad yugoslava la profesora señorita Elena Babić y luego el padre Juan Hladnik imparte la bendición del monumento y ora por el eterno descanso del alma del extinto.

(Relato de un diario mendocino)

je treba nevtegoma hrepeneti kvišku. Saj je toliko slabosti v človeku; toliko prilik, ki ga zavajajo v nižine, v posvetnost, v naslado čutov... In vendar v vsem tem ne bo našel nihče sreče...

V tiho gorsko samoto je popeljal Gospod Jezus svoje učence in jih tamkaj pripravljaj za veliko nalogo. Tudi množico je peljal na goro in je šele tam mogla razumeti osmere blagosti. Tako mora tudi človek dati hrbet posvetnemu vrvenju in v gorski tihoti spozna ne le mogočnost božjo in silnost večnosti, temveč tudi varljivost in ničnost sedanjosti in človeških laži.

Le kvišku, le nad vsakdanjost, da bomo vredni gledati tudi mi, kdaj večno lepoto, uživati večno srečo, za katero je človek ustvarjen...

Ponesel sem s seboj tudi nekaj svetogorskih podob. Saj tako lepo označuje svetogorsko svetišče ljubezen do planin. Tiste podobice sem razdelil med zbrane kot spomin na dogodek.

NA GROB

Po končani maši je vse odhitelo na pokopališče. Grob je zacvetel v živih barvah cvetja. Svečan molk je vladal med tem, ko sva z gospodom kaplanom, ki ima na skrbi službo božjo v kapeli Puente del Inca, najprej opravila blagoslov groba in nato molila libero.

Pet izmed spremljevalcev rajnega g. Jožeta na njegovi zadnji gorski poti, je stopilo k njegovemu grobu. Bili so: Link in njegova žena, Antognini, Ríos ter Orozco.

V imenu mendoškega alpinskega kluba je spregovoril g. Ríos. Z izbranimi besedami je podal sliko bivšega tovariša planinca. Bil je svetovalec kot veščak v planinstvu; bil je bodrilec v trenutkih malodušnosti; bil je šaljivec v urah moreče skrbi; bil je učitelj božje besede, ki je prinesel kruh božji v skriti gorski kraj.

Kakor Mojzes nekoč, je hotel tudi on stopiti na goro, da bi tamkaj od blizu videl veličino lepote. Kakor da mu je bilo

žal, da stopi spet nazaj v nižave, koder se ceste križajo, 12 pustil svoje telo v snežnem objemu, a duša njegova je piheta v gledanje večnih lepote.

Za njim je spregovorila kot zastopnica Jugoslovanske kolonije, profesorica gospa Babić iz Rosarija.

Z izbranimi besedami je izrazila toplo čustvo hvalečnosti rajnemu sorojaku in željo večnega počitka v polnosti lepote, katero je vedno iskal in v uživanju resnice, katero je učil in sedaj tudi našel.

Slednjič je prišla še name vrsta, da sem se poslovil od pokojnika kot od prijatelja, sotovariša in kot rojaka. Opozoril sem posebno na značilno potezo njegovega značaja: Malo besed, pa veliko dejanj! Kar je rekel, ni oporekel. Takih mož je danes malo. Če bi jih bilo več, če bi jih bilo dovolj, bi svet brez vojska izravnali. Resnico in lepoto je iskal. Ne dvomimo o tem, da jo je tudi našel in da jo že sedaj uživa.

Nato sem se še zahvalil posebno mendoškemu alpinskemu klubu za vso skrb, ki jo je posvetil rajnemu v življenju in smrti, njim ki so njegovo truplo prinesli z gore in ga položili na primeren kraj k poslednjemu počitku. Tistim, ki so prinesli danes cvetja na njegov grob in so prihiteli k temu žalnemu obredu in slednjič posebno toplo še g. Linku in njegovi ženi, ki sta napravila tako dolgo pot, da izkažeta poslednjo čast bivšemu tovarišu na nevarni planinski poti.

Po ganljivi svečanosti smo odhiteli proti hotelu.

Alpinski klub je pogrnil mize za skupno kosilo vsem, ki so za tisto priliko prišli v Puente del Inca. V živahnem razpoloženju se je vršil obed. Ura se je pa že tudi daleč naprej pomaknila, zato so izletniki na kamijonu kar napregli proti domu.

Naša skupina je pa še napravila en skok do jezera Horcones, od koder se vidi Aconcagua v vsej mogočnosti. Blestela je v čudoviti jasnini neba. Njen kipeči vrh je kakor kazalec, kateri kaže še više, v večne višave.

PRVO SVETO OBHAJILO

Ta ganljiva slovesnost se bo vršila na Paternalu na Av. del Campo 19. aprila.

Prijavite otroke ali sestram v šoli ali g. kaplanu Hladniku.

Za mnoge je ta slovesnost samo nekaj zunanjega. V resnici pa je tisto zunanje le viden izraz globoke notranje vrednosti tega največjega Zakramenta, ki ga nam je dal Gospod Jezus v naš dušni blagor.

Kakor je neizogibno, da telo opeša, če ne dobiva primerne hrane, prav tako omaga tudi duša, če ne uživa dušnega kruha, ki ga je Gospod Jezus pripravil v sv. Obhajilu.

Prav zato so razbrzdani otroci, je podivjana mladina in je brezbožen, surov in samopašen narod, ker je božja miza prazna... ali pa se prejema sveto Obhajilo brez pravega duha, samo z usti in ne tudi s srcem.

Sveto Obhajilo je najprej duhovna hrana, ki človeka krepi v boju protu lastnim slabim nagnenjem in proti zapeljevanju sveta ter hudobnega duha. Brez "Kruha Življenja" si je nemogoče ohraniti v polni meri čast človeškega dostojanstva in prijateljstvo božje, ki je zagotovilo večne sreče.

Sveto Obhajilo je pa tudi viden izraz resnične ljubezni in hvaležnosti do Odrešenika. Saj je kakor poljub, ki ga damo Njemu, ki je za naše odrešenje trpel; je objem s katerim sprejmemo pod "našo streho" Njega, ki nam bo pripravil prostor v večnih bivališčih.

Telesno življenje res ne potrebuje "angelskega kruha". Marsikateri brezbožnik in izpridenec se roga pobožnim in vernim... Tako daleč je zašel, da se niti ne zaveda ne nesreče, v katero je zabredel. Toda v veliki zmoti živi.

Večna beseda božja pravi takole:

"Kdor je moje meso in pije mojo kri ima večno življenje v sebi in jaz ga bom obudil poslednji dan. Ako pa ne boste jedli mesa Sina Človekovega in pili Njegove krvi ne boste imeli življenja v sebi".

Dvoje sredstev ima veren kristjan, ki sta mu najizdatnejša pomoč v njegovem boju za rešitev duše: Spoved in sv. Obhajilo.

Zato pa se sovražnik našega zveličarja na vso moč prizadeva, da bi človeka oropal teh dveh pripomočkov.

Na nesrečo je zelo mnogo ljudi, ki njegovim lažem nasedejo. Tako jih zna premotiti, da se v svoji blodnji imajo celo za — modrejše.

Nikar torej ne slepomišite z lastno večnostjo! Nikar ne zanemarite Spovedi in sv. Obhajilo za Veliko noč.

Preskrbite, da bo tudi mladina, Vam na skrb izročena, v pravi meri deležna božjih dobrot, ki nam jih ta sveta zakramenta dajeta.

LEPE BESEDE O SLOVENCIH

Boston, (JČO). — Ugledni bostonski list "The Christian Science Monitor" je v svoji številki dne 19. decembra objavil sledeči članek znanega pisatelja g. R. H. Markhama:

"V začetku leta 1941 je bila Jugoslavija enajsta država v Evropi po svoji površini in sedma po številu prebivalstva. Število prebivalstva je bilo okrog 16 milijonov.

Sedaj je razdeljena v deset raznih delov, njeno prebivalstvo razkrojeno v osem držav ali luk-držav.

Njene tri glavne pokrajine so bile Srbija, Hrvatska in Slovenija.

Slovenija, mala, izredno lepa pokrajina z milijonom prebivalstva, ležeč v naj-severnejšem delu Kraljevine, je razdeljena med Italijo, nacijsko Nemčijo in Madžarsko. Hrvatsko ste si razdelili Madžarska in Italija; Srbijo Madžarska, Bolgarija in Albanija.

Položaj Slovencev

Med vsemi Jugoslovani so Slovenci pretrpeli največ — vsaj z enega stališča — izgubili so vsako najmanjšo sled svobode. Večino prebivalstva te male pokrajine so oropali vsake možnosti nada-

ljevanja svojega narodnega obstoja. Že se izvajajo nasilna prizadevanja, da se jih prekrsti v Madžare, Nemce ali Italijane.

Slovenci so med najnaprednejšimi in najkulturnejšimi narodi v vsej Srednji Evropi. Oni so slejkoprej najnaprednejši med vsemi Slovani, ne izvzemši Čeha.

Njihova prestolnica Ljubljana je bilo vzorno mesto s 80.000 prebival., ob vznožju slikovitih planin. Njen glavni park se prehajal v Alpe. Njene ulice so bile čiste, javna poslopja lepo vzdrževana in njene šole so bile vzor prosvetnih ustanov.

Ljubljana je bila znamenito glasbeno in književniško središče, bila je glavni sedež zelo razširjenega mednarodnega sodelovanja, ustvarila je boljše razmerje med delavstvom in kapitalizmom kot so bile v večini drugih pokrajin in bila je vir prosvete najvišje stopnje. Ta mali gorski narod skoraj ni poznal nepismenosti in njihova večina je čitala dober tisk. Slovenske ceste, vijoč se skozi prevladujoča alpska pogorja, so bile med najboljšimi v južnovzhodni Evropi.

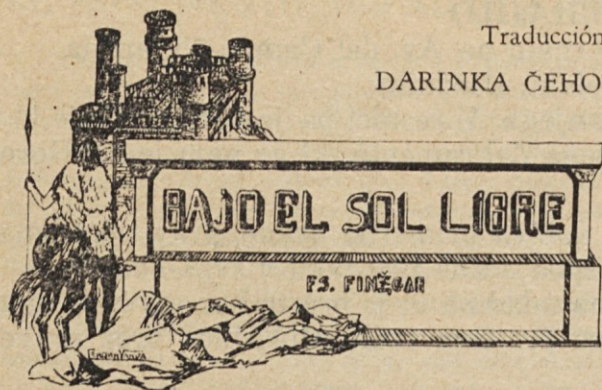
Slava Slovenije

Slovenija je bila zelo prepričevalen dokaz koristnosti in vrednosti države Jugo-

slavije. Nikdar v svoji zgodovini Slovenci niso bili dalj časa svobodni. Celih tisoč let so bili pod nemškim gospodstvom, večino tega časa so bili pod Habsburžani. A decembra 1918. so dobili svobodo kot enakopravni del v Kraljevini Jugoslaviji.

Res je, da so se Slovenci v teh 23ih letih često grenko pritoževali zaradi razlik, ki so jih z njimi delali njihovi močnejši sonarodnjaki Srbi. In vendar so napredovali v vsakem pogledu. Mreža njihovih cest je postajala vse boljša. Ljubljanska univerza je doživela napredovanje kakor nikdar, slovenska književnost je zveztela, življenjski standard se je dvignil in Slovenci so dobivali važna mesta v vseh krajih Kraljevine. Slovenski voditelj je bil med najodličnejšimi premijerji.

Zlata doba Slovenije, ki je trajala malo več kot dve desetletji, je sedaj končana. V predelih, ki so jih vzeli nacija in Madžari, se že izvajajo krute mere raznarodovanja. Tisoče Slovencev so že pregnali iz teh predelov, skoraj vso inteligenco so bodi izgnali bodi onesposobili, zaprte so vse slovenske šole in sedaj si na vse načine prizadevajo, da bi Slovence prepričali, da so oni prav za prav Nemci ali Madžari. Večino njih so tudi oropali posestev in narodnosti.

CAPITULO SEGUNDO.

El Danubio brillaba bajo la luna lánguida; serpenteaba y rodaba entre las altas cañas y los juncos cual un monstruo inmenso, brillante, escamoso. Silenciosamente se deslizaban las poderosas aguas. A veces ni siquiera formaban olas, no se movían entonces en la orilla los juncos y las cañas, ni podía hombre alguno pensar que se trataba de una corriente.

A unos cien pasos del Danubio, sobre una pequeña elevación, se erguía un poderoso fuerte. Al pie de los gruesos troncos parados la tierra había sido removida y reunida en grandes montículos. Por sobre los troncos, se elevaban sombras muertas, más grandes en los ángulos y más pequeñas hacia el centro, otras sombras se tendían lejos, por sobre la tierra removida. Entre estas sombras inmóviles que eran las pequeñas torres, se movían otras, diminutas, inquietas, vivas. Se acercaban unas a otras, más antes de chocar giraban silenciosamente para alejarse de nuevo; al hacerlo, relampagueaba el pecho o la cabeza, o por sobre ella se iluminaba una chispa tintineante, argentada por la luna, cuando la sombra caminaba por la almena.

Los soldados bizantinos vigilaban el campamento de Hilbudi. En él miraba la luna. Nada se movía dentro. Ningún fuego ardía, ningún caballo relinchaba; solo era un tupido conjunto de palos cubiertos con cueros y lonas. Los guerreros estaban rendidos, como si hubieran vuelto de la batalla.

Temprano, al comienzo de la jornada, habían cantado las trompetas. Cada uno debió prepararse como si se tratara de una larga lucha. No sólo llevaban espadas, lanzas, escudos sino también cada uno tenía una pala o un hacha, y un saco de trigo o cebada, para alimentarse durante dos semanas. Hilbudi cabalgando a la vanguardia, los guió a la montaña, luego al valle, por el pantano, tuvieron que hachar un bosquecillo, reunir los troncos, abrir la tierra y en un pequeño lapso construir una poderosa empalizada. Cuando volvieron al anochecer al campamento, muchos ni siquiera molieron la cebada para cocer la cena. Cayeron como fardos en las carpas y cerraron sus ojos rendidos.

Sólo uno no estaba cansado, el tribuno Hilbudi, el comandante. Ni siquiera se despojó de la coraza de cuero. De un ancho cinto de cuero adornado con planchuelas de bronce pendía un corto sable dentro la su vaina. Se acostó un momento sobre un cuero. Después cenó desgano una papilla de trigo que se la había traído el joven Got en una escudilla de barro. Cuando todos estuvieron profundamente dormidos, como guerreros muertos en el campo de batalla, Hilbudi se levantó y fué hacia la claridad que la luna reflejaba en la almena, se apoyó contra una torrecilla mirando más allá del Danubio, reflexionaba.

Corría ya el tercer año que no se había quitado la coraza. Limpió la Tracia y la Mesia de los salvajes bárbaros, de los fuertes eslovenos y antoves. Que moviéndose más allá del Danubio, como mangas de langostas, robaban y esclavizaban a los súbditos de Bizancio, que temblaban ante ellos. Pero él

los echó más allá y tuvieron que esconderse en las grandes praderas, entre los altos pastos desde donde se deslizaban a los valles y bosques como fiera hostigada.

¡Cuánto botín, bueyes y ovejas, esclavos robustos y hermosos, envió por el camino de Bizancio! ¡Pero Bizancio es como el mar! ¡Todo lo traga y está siempre hambriento! ¡Jamás está satisfecho! Es como las llamas del infierno. Justiniano es un emperador laborioso pero voraz y egoísta como un diablo. Bien podría satisfacerse su voracidad a no ser que imperaba sobre él alguien más, ¡Teodora!

Cuando Hilbudi pensó en el nombre de la emperatriz, apretó el puño y lo tendió hacia la empuñadura de su espada.

¡Teodora, presuntuosa, adúltera, bailarina de circo, oh, qué emperatriz! Y el tribuno debe arrodillarse ante ella y besarle el pie, ese pie que merece se lo cortaran vivo porque la lleva por el camino del mal. ¡Oh, preferible es la sopa de cebada, más cómodo el cuero de vaca extendido sobre la paja como lecho, más queridas me son las flechas eslovenas que un solo beso humillante dado sobre el pie de tal emperatriz! A los héroes los persigue porque son honrados, a los presumidos, que huelen a perfumes, recibe en suntuosos salones y carga de honores. ¿Dónde estamos? ¿Qué será de nosotros?

Hilbudi apoyó tristemente la cabeza sobre la columna de madera y miró las olas del Danubio, que se movían siempre más lejos.

¿Qué era eso?

Hilbudi levantó la cabeza, los enredados rizos, embellecidos por el sudor, se sacudieron.

Todos los centinelas se hicieron oír. El campamento revivió. Por todas partes se oían ruidos, delante de la carpa de Hilbudi en medio del campamento se reunieron los jefes.

El comandante fué con paso firme, habituado a las victorias, despacioso y sereno hasta el vigia de la puerta.

Este le señaló con la mano a un grupo de jinetes que se acercaban.

— Salieron de Bizancio. ¡Toca tu trompeta para que los guerreros vuelvan a dormir! ¡Después vé y abre!

La voz de la trompeta hizo callar al campamento, todos los jefes se retiraron. El sólo bajó por la escalera de la almena y se encaminó a la puerta para esperar a los jinetes.

No mandó encender ni una antorcha. La noche era clara, podían reconocerse los rostros al resplandor lunar.

Delante de Hilbudi bajó el capitán Azbad. Su coraza tenía reflejos áureos, el liviano yelmo estaba adornado con piedras de colores. Su potro cuidado, su silla rica, en las riendas brillaban botones dorados, se veía que llegaba de la cueva imperial.

Azbad saludó al comandante Hilbudi con verdadero y fino refinamiento. Hilbudi le contestó enérgico y breve como cuadra a un guerrero, al que es más agradable una mano fuerte a las solemnes reverencias. Lo acompañó hasta su tienda y lo invitó a sentarse en un tronco de roble delante del cual estaba un banco rudamente labrado que servía de mesa.

Atizó el fuego y encendió él mismo una lámpara de barro que pendía en medio de la carpa, y salió para dar unas órdenes.

Azbad observó el recinto. Espadas, escudos, lanzas, algunas corazas que aún tenían sobre el pecho abolladuras hechas por lanzas enemigas, en algunas había rastros de sangre. Azbad se sorprendió. En sus labios se dibujó una sonrisa. — ¡Qué comandante! — pensó. — Esto es la habitación de un bárbaro pero no la de un jefe guerrero de Bizancio.

Cuando volvió Hilbudi, Azbad estaba aún parado en el centro de la tienda.

— ¡Siéntate capitán! Estarás cansado. Ordené que prepararan asado de cordero para cenar. ¿Has viajado mucho tiempo?

— ¡Catorce días!

Hilbudi no contestó. Lo miró fijamente mientras pensaba: Si eso fuera cierto, tus vestiduras no resplandecerían en tal forma y tu potro estaría rendido.

— ¿Traes noticias importantes?

— El claro entendimiento de su excelencia, el Señor y Emperador Justiniano, saluda a su siervo y le envía este escrito.

Hilbudi abrió en el acto el pliego imperial y fué a colocarse bajo la luz para poder leer. En su rostro no se movió un músculo. No le pareció correcto a Azbad que un guerrero recibiera de tan fría manera y leyera con tal serenidad las palabras escritas por su Emperador.

Cuando el tribuno terminó de leer el pergamino, lo depositó sobre la mesa y se sentó despreocupadamente.

Azbad no era curioso porque sabía los deseos del Emperador. Pero lo enfurecía el silencio de Hilbudi.

— ¿Cuándo regresas?

— Mañana. ¡Estoy apurado!

Hilbudi lo miró con escrutadora mirada, como si le quisiera decir: No estás apurado por irte de aquí. Pero la paja del Hema, donde podrás divertirte en ciudades resguardadas y el cuero no te placen. Prefieres detenerte del otro lado y en la patria contarás a los cortesanos del emperador cuántas tribulaciones pasaste en tierra bárbara.

— No te ofendas tribuno, pero esta habitación es demasiado miserable para un comandante, ¡digamos... demasiado bárbara!

— Alejandro fué un gran guerrero y dormía en el suelo raso. Para mí, que me envió Bizancio, para que como humilde siervo barra los bárbaros de nuestra tierra, esta habitación es demasiado buena. Lo único que siento es no poder servirte con

tapices de Damasco y perfumes de Persia. Pero sabe que los hombres de Hilbudi prefieren el olor a ajo y a cebolla al de los exquisitos perfumes.

El capitán se mordió los labios.

— Te comprendo, el hombre se acostumbra a esta vida salvaje. Pero a quien llega del palacio del Emperador debe perdonársele si se sorprende a la primer mirada.

El ayudante de Hilbudi trajo la cena. Azbad comió el oloroso asado regándolo con abundante vino, depositado en un jarro delante suyo.

Mientras cenaba, escribió Hilbudi al Emperador sólo un párrafo:

“Señor y Emperador, recibirás cuanto pides, si no caigo en la batalla.”

Dobló el pergamino y lo selló con un pesado anillo de bronce en el cual estaban talladas una cruz y una espada. Entregó la nota a Azbad.

El enviado estaba furioso porque no conoció ni una palabra de lo escrito.

Pero el comandante no reparó en sus furiosas miradas. Le deseó buenas noches y le dejó su tienda. El, abrió la cortina de la tienda del más cercano oficial, se acostó a su lado y durmió.

Cuando cayó la cortina tras Hilbudi, Azbad sonrió con desprecio:

— ¡Miserable! ¡Es verdad que Bizancio te admira! ¡Es verdad que el Emperador te nombró la última columna del Imperio en el norte! Pero con todo, ¡eres un miserable! ¡Qué eres un valiente soldado!, bien. Golpea, vence, pero luego regresa al esplendoroso Bizancio, diviértete, bebe y disfruta, para regresar nuevamente al cubil perruno. Pero así... ¡Miserable! Ni siquiera a su mujer tiene consigo y en todo el fuerte ni una doncella. ¡Miserable!, ¡ja!, ¡ja!, ¡ja!...

A la mañana siguiente Azbad montó agilmente, llevando consigo la breve esquela.

En partiendo el mensajero, Hilbudi ordenó a los guerreros afilar sus espadas, llenar las bolsas, llevar todas las bellotas de acero para las hondas, a los rápidos tiradores cargar el carcaj con las flechas y, al anochecer, tender un puente colgante sobre el Danubio, arreglar y asegurar los tirantes, clavar nuevos refuerzos en las tablas que se aflojaran y estar preparados para la medianoche.

Nadie dijo palabra, nadie reflexionó. Todos se movieron, como si del corazón de Hilbudi corriera la sangre a todos los brazos, y el pensamiento a todos los cerebros. Nadie preguntó curiosamente sobre el por qué de tales preparativos. Miraron la erguida cabeza del comandante, el ancho y convexo pecho bajo la coraza, el apretado cinto alrededor de su cuerpo y cada uno supo que los esperaba una difícil tarea.

BRATOVŠČINA ŽIVEGA ROŽNEGA VENCA

Tako čudni so postali nekateri, da sploh nič več ne molijo.

Rožni venec morda še hranijo kot dragospomin na dobro mater. Molijo ga pa ne

Nikar tako lahkomišljeno! Nikar ne izzivajmo Boga z nehvaležnostjo tistih, ki zlorablajo dobroto in šele tedaj, ko morajo poljubljati palico, ki jih tepe, spoznajo svoj prestop.

Pridružite se, dragi rojaki, našemu rožnemu vencu. Pridite 1. marca popoldne na Paternal k sv. Neži (Avalos 250). Tamkaj se je Bratovščina Živega Rožnega Venca začela. Od tamkaj naj se tudi znova poživí.

Radi bi imeli mir. Želimo uspeha našemu delu. Potrebujemo zdravja... Kdo je, ki nima potreb in želja...

Združimo se v skupno molitev rožnega venca.

V skupni molitvi bomo dosegli, tako nam je obljubil Gospod Jezus sam.

Bratovščina potrebuje tudi svojo zastavo. Pozivamo rojake, da naj mislijo, kako bi jo nabavili.

NEKAJ ZA STARIŠE

CEL ZNAČAJ

Pregovor pravi: "V človekovi volji je nebo in peklo." Ta prislovica veliko pove, pa kaže tudi vzgojiteljem in gojencem, da ne ravnaajo prav, če skrbe le bolj za umsko odgojo, voljo pa premalo vežbajo, premalo krepe. Ravnanje in delovanje po tem, kar vemo, je več nego znanje.

Posledice enostranske umske odgoje je neki oče dobro označil, ko je z žalostjo moral priznati in reči: "Moj sin ima dve glavi, pa nič srea."

Kjer skrbe samo za izomiko uma, se navadno zanemarjajo tudi nadnaravni vzgojni pomočki, ki krepe in utrjujejo voljo v dobrem, n. pr.: strah božji, ljubezen do Boga, sv. maša, prejemanje svetih zakramentov.

Današnji svet ni več svet značajev; prej bi ga lahko imenovali svet slabičev. Mladina hoče po zgledu starejših le uživati, veseljačiti; nima odporne sile, da bi se iztrgala iz zank lahkoživih razvad. Kdo je kriv? Pomehkužena vzgoja, ki ni znala ali ni hotela okrepiti in utrditi volje. Del današnjega rodu hoče iti preko vzgojnih navodil našega božjega Učenika, ki nam je dal najlepši zgled odločne volje ter mogel govoriti: "Ne iščem svoje volje, marveč voljo Onega, ki me je poslal."

Ta naš najvišji Vzgojitelj kliče še vedno: "Kdor hoče za menoj priti, naj zataji sam sebe in naj hodi za menoj."

V teh besedah je zapopadeno ono veliko vzgojno pravilo vladanja samega sebe, ki je takorekoč jedro vzgojnega sestava pedagoškega pisatelja Fr. W. Foersterja.

Naslednji zgledi in primeri naj izpričajo, kako junško napreduje človek v нравnih vrlinah in krepostih, ako si je po vztrajni vaji in po krepki odločnosti z božjo pomočjo postavil voljo za svojo gospodarico.

V življenju sv. Elizabete Turinške beremo tudi tole: Če je imela pri igri srečo, je kljub temu, da se je te ugodnosti veselila, vendarle takoj odstopila in prenehala igrati, rekoč: "Dosti je; premagam se in jenjam — Bogu na čast!" — Plesi so bili tačas veliko bolj nedolžni in neoporečni kot danes. Od časa do časa se je domačim na ljubo udeležila tudi Elizabeta kake družinske plesne zabave; toda plesala je samo enkrat naokrog, nato pa rekla: "Enkrat naokrog je dosti za svet; drugo opustim Jezusu na čast!"

To so sadovi izvežbane volje in krščanskega značaja.

Lep zgled trdne in izvežbane volje nam je angelski mladenič sv. Alojzij. Vsakdo ve, da je težko brez raztresenosti moliti. Alojzij pa po vežbi s trdno odločnostjo in vztrajnim prizadevanjem dosegel tako krasne uspehe, da je mogel zatopljen v molitev prebiti po cele ure, ne da bi ga motila katera druga misel.

Sv. Frančišek Sal., škof v Genfu, je porabil vsako priliko, da je vežbal voljo v dobrem; odrekal se je tudi dovoljenim rečem ter tako utrjeval svojo voljo. Nekoč je bil v francoskem mestu Avignon, kjer so vprav pričakovali kralja in mu priredili sijajen sprejem. Sluga preskrbi škofu sobo ob ulici, kjer je imel kralj mimo iti. Ob določeni uri so bila okna polna gledavcev, Frančišek pa vzame knjižico (brevir) in opravlja svoje dnevne molitve, ne da bi se približal oknu. Tako se je znal premagati. Taka zmaga je sad dolgega vežbanja volje.

KRIK IZ DOMOVINE

Mosquera, 1. jan.

Častiti gospod Hladnik.

Z doma že nisem več prejel pisma od julija. Zadnjih dni t. m. so mi pisali, potrjujejo vse kar ste že Vi obvestili v "D. ž.": o izgonu inteligence, duhovnikov in ljudstva (tega v Srbijo); da že nimajo več Novin ne Marij. Lista, da g. Klekl je odbežal v Sombatel k škofu (ali so ga tja spravili); o drugih dobrobitih novega reda, kot beda, negotovost, draginja itd.; da vsa Slov. krajina si želi povrnitev starih časov ter ima upanje v vstajenje večje in lepše Jugoslavije. — Tako da zdaj mi je spet v veliko olajbo in potrebo Vaše "D. ž." ali vse kar koli dobim iz Argentine.

Zraven Vam pošiljam pretresljivo pismo, ki sem ga prejel iz domovine od naših slovenskih salezijancev. Pisano je bilo 6. in 7. julija, odposlano iz Lizabone (Portugalsko) 1. oktobra, prišlo je sem, v Mosquero, 30. decembra. S Portugalske mi ga odpošilja g. Nace Lebar, prekmurški salezijanec. Pismo je že kaj staro, posebno za Vas, preč. g. Hladnik, ki dobivate tako svežih novic. Vendar, če ga boste objavili, bodo našli v njem naši ljudje po Južni Ameriki, novi dokaz, popolnoma zanesljiv blagodat "novega reda", kaži-pot v sedanji zmedi, Vam, meni in našim somišljenikom potrdilo da predstavljamo pravo narodno voljo. Bog živi Jugoslavijo in Vas.

30. nov. sem prejel subdijakonat. Molite malo tudi zame da bom vreden prevzvišenega cilja, h kateremu se že tako bližam. Vas pozdravlja Vaš hvaležni rojak

Ognjeslav Kreslin.

Predragi!

Super flumini Babylonis, illic sedimus et flevimus cum recordaremur Sion...

Z Davidom, ki je s preroškim duhom vnaprej gledal gorje svojega naroda, bi vam rad orisal neizmerno trpljenje vaših rojakov — Slovencev, ki trpijo kot še nikdar v zgodovini noben narod. Naj vam vsaj v bežnih obrisih opišem naš položaj. Veliki teden 1941. je bil za nas res veliki teden, ki bo ostal vsem med najžalostnejšimi spomini. S cvetno nedeljo se je začela naša Kalvarija. Bojev Vam ne bom opisoval. Rakovnik je ob 7. uri zjutraj dobil prvi letalski obisk. Ljubljana, razen letališča, ni bila bombardirana, pač pa radijska postaja, vojaško skladišče, prometna križišča... Višek opustošenja je doživel Beograd in druga obmejna mesta.

Nemško vchnstvo je izvrstno pripravilo tako hiter razpad naše mlade države. Nemški bombniki in tanki so sejali smrt, napravili zmedo in razdejanje. Ker so Hrvatje prelomili zvezco z Jugoslavijo smo bili Slovenci hitro odrezani in prepušteni nemili usodi. Vojska v naših tako utrjenih slovenskih krajih (zlasti na Gorenjskem in Notranjskem) ni imela več stika z ostalo vojsko. V splošni zmedi se je pričel žalosten razpad o katerem naj ne govorim. Našo slovensko zemljo so zasedli tuji.

Žalost in ljubezen do trpečih bratov in sestr in rodne zemlje in klic po božjem maščevanju ter opmoči božji proti tem nemškim hudodelcem raste iz dneva v dan. Najprej so planili po duhovnikih in redovnikih. Sprva na tihem, ponoči, so jih odpeljavali v zapore in na prisilna dela.

S sabo so nesli le to kar so imeli na sebi, le malo katerim so dovolili svoboden odhod, premoženje pa vsem zapečatili. Nato je prišla na vrsto inteligenca: profesorji, učitelji, uradniki, pa tudi zavedni kmetje — vsi v zapore. In kako ravnaajo z njimi v ječah!

Najgrša sramotjenja in pretepanja, opravljanje najnižjih del..., za hrano pa niti ne omenjam. Včasih po par dni ne dobijo nič. Samo par zgledov: v Mariboru na primer so morali frančiškani podirati pravoslavno cerkev, isto v Celju; fotografije pa pošiljajo v Srbijo, češ, "tako delajo katoliški Slovenci s pravoslavnimi cerkvami".

Ko so ljudstvu ugrabili njih vodnike, so se spravili nad cerkveno premoženje. Pobrli so kelihe, monstrance, ciborije; bogoskrunsko onečaščali svete hostije. Pri Sv. Jakobu ob Savi n. pr. so jih stresli po oltarju, v Prežganju zaklenili monstranco z Najsv. v blagajno in odnesli... in drugod podobno.

Da slovenski živeli čimprej uničijo in kar najhitreje pomemčijo ter tako ustvarijo nemški most do Jadrana, so začeli ti hudčevi pomagači naše slovenske ljudi izseljevati.

"Filia Babylonis misera, beatus qui retribuit tibi retributionem tuam, quam retribuisti nobis". Tako bi ti danes, če ne huje, psalmist povedal tebi rasizem in socialistični germanizem. Blažen, pravi psalmist, b'azen, ki ti bo povnil, kakor si nam storil, blažen, ki se zaradi tolikih nedolžnih nad njim mačuje; ker s tem bo le izpolnil zaslužen kazni božjo. Do danes (6. julija) jih je moralo že na tisoče oditi: iz Maribora, Konjice, Celja, Savinjske doline, Sevnice in... V par urah ali še prej so morale neštete družine pu-

stiti vse, prav vse. Odpovedati so se morali svojemu posestvu, rojstni hiši, v trudu in znoju prisluženemu imetju. S seboj je smela oseba vzeti le nekaj prtijage in 500 dinarjev, mnogim pa še to ni bilo dovoljeno. Pončci so zbegane matere morale buditi svoje otroke in z njimi proč od doma — kam? — v izgnanstvo, v negotovost, morda v smrt, lakoto, bedo in obup, med tujimi ljudmi, brez vseh sredstev...

Do 15. julija nameravajo izprazniti Jesenice, Bled, Kranj... in tam naseliti Nemce. Iz Trziča in okolice je bilo večeraj 5. julija izgnanih 25 družin (med njimi trgovci, učitelji, župnik iz Loma, Križev... Moske odvažajo na prisilno delo v Nemčijo, žene in dekleta neznanu kam. O nezasišni cskrubni naših deklet in žena z obsevanjem Rötgen. žarkov, ne morem, razen nekaj izpričanih primerov, zanesljivo poročati. Resnica pa je, da so jih po mnogih krajih obsevali (iz ljubezni in bojazni za njih zdravje najbrž ne). Naš priznani zdravnik je izjavil, da trikratna obsevanja zadostujejo za sterilizacijo. Več kot satansko delo Hitlerjevih hudodelcev je to.

V začetku julija se je vrnil iz Srbije naš ravnatelj dr. B. kjer je pomagal in tolažil naše uboge izgnane romaje. Marsikak trgovec ali bogataš je s solznimi, hvaležnimi očmi priznal: to je moja prva miloččina v življenju. Kako hvaležni so b. li duhovniku. Pošljite nam duhovnikov, so vroče prosili vsi. Naša dva sobrata duhovnika sta prva odšla; drugi še čakajo. Ker drugače je nevarnost, da se sami zapuščeni in obupani prekmalu izgubijo v pravoslavju. Z druge strani je pa morda tu prst božji za zblizanje pravoslavnih z Rimom. Pravosl. duhovniki in ljudstvo jih sočutno sprejma in občuduje plemenito požrtvovalnost katol. duhovnikov, ki gredo z ljudstvom v trpljenje. Samo naslovno neodvisni Hrvatje delajo s srbskimi naseljenci po Bosni in Dalmaciji podobno kot Nemci s Slovenci in tam naseljujejo Hrvate. Precej gorja so prizadeli tudi slovenskim ljudem, a o tem naj molčim, ker smo vsi Jugoslovani.

In naši zavodi? Bog jih je dal, Bog jih je vzel. M. Sobota je pod Madžari, ki sicer zelo zatirajo slovensko besedo, a ne postopajo tako r.parsko kot Nemci. Slovenski ljudje, priseljeni v Prekmurje po l. 1918. se morajo v treh mesecih izseliti, nepremičnine odkupi država. Veržej je z vsjo imovino (z živino, živili, opremo..., sploh z vsem prišel Nemcem v roke. Sobratje so pribežali v Ljubljani. S sabo so smeli vzeti le nekaj svojih osebnih stvari. Naš lepi novi zavod v Celju uporablja sedaj menda "Hitlerjugend". Radna je zapuščena in izropana. Večino živil in inventarja so pobrali Nemci, le nekaj malega smo rešili. Filozofi so iz Radne prišli na Rakovnik, sedaj pa odidejo v Lanišče, v preurejeno graščino onkraj Golovca. Za novicijat, ki gostuje v deškem vzgojevališču na Selu v Lj., še nimamo primerne prestora. Bogoslovci odhajajo v Italijo, kjer ostanejo na počitnicah in za šolsko leto — zaenkrat v Monte Ortone pri Padovi. Vrhovni predstojniki so se rez očetovsko izkazali, ko so nam ponudili kar dva zavoda v It., če bi morali še mi iz "Ljubljanske pokrajine" bežati. Sam g. Tirone je prišel deliti tolažbo. Slovenski salezijanci smo jim iskreno hvaležni. Če kdaj prej, sedaj živo čutimo dobroto salezijanskega poklica.

Še par besed o "Ljubljanski pokraji-

ni". Meja j tako nenaravna. da kar s strahom pričakujemo, da sedanji nemški režim prodré, četudi le začasno, tja do Trsta. V Ljubljani je na deset tisoče beguncev. A še v Ljubljani, ki je italijanska nismo valni. Že več primerov je bilo, ko je nemška tajna policija zgrabila tega ali onega in odpeljala v šentvid pri Lj. Pod Italijani imamo (vsaj doslej!) še nekako navidezno avtonomijo: narodni svet 12. mož, vseučilišče, šole, tudi časopisi so še; napisi so dvojezični. Pod Nemci in Madžari pa se ne sme slišati slovenska beseda. Nemci so in še sežigajo po mnogih krajih vse zasebne in javne knjižnice... Strašna draginja in pomanjkanje raste iz deva v dan.

Mi pa smo trdno prepričani, da bo naš veliki petek kmalu minil, da bomo mogli kmalu, očiščeni v ognju trpljenja, v novo življenje za resnično srečo vseh Slovencev. Vsi za eno misel' dosega življenjskih pravic posameznikov. Ne z besedami, z dejanji si bomo zgradili tak dom, da bo vsem dobro (tajna organizacija dela in pripravlja...). Vsemogočni Bog naj nas v naši pravični borbi podpira. Vi pa nas vse podprite z molitvijo in žrtvami, da dobri Bog kmalu umakne bič in stre sovražnike cerkve in najosnovnejših človečanskih pravic. Bog z vami, Kraljica miru naj po vsem svetu čimprej izprosi trajen in pravičen mir!

Bratskih pozdravov od vseh! V don Bosku vdani P. J.

Z Rakovnika Vas pozdravljajo tudi pregnani radniški kleriki!

Vsa v cvetju in zelenju se je bohotila prelepa okolica našega zavoda, ko smo v skupinah po trije ali več v svetnih oblekah kakor tatovi tiho in plašno odhajali na svoje domove ali v Ljubljano. Lepo in prijetno nam je teklo življenje vse do izbruha vojne, t. j. do cvetne nedelje. Pri zajtrku imenovanega dne smo zvedeli, da so Nemci vkorakali in odtlej smo neprestano v strahu in trpetu čakali kdaj se pojavijo nad nami sovražna letala. Dočakali smo. V zraku se je začel mozeg pretresujoč živžg letal in nato zamolke eksplozije bomb, ragljanje strojníc... Iz višine smo prav točno videli par težkih bombnikov, ki so se spuščali nad Zidani most in tam odlagali svoja peklenska jajca. Odslej so nas prav pogosto strašila. Cilj jim je bil Zidani most, a kaj prida niso uspeli. Na Radni smo prekinili šolo in v strahu in upu čakali kaj bo.

Na veliki četrtek so se začeli vračati s hrvaško strani prvi vojaki in pripovedovali, da so Hrvatje položili orožje, da je vojska razpuščena... V Sevnici in drugod so ljudje vdrlí v vojaška skladišča in praznili na vse kriplje. Častniki in vojaki so iskali po hišah civilne obleke. Razburljive vesti o prihajajočih Nemcih so zmehdalo še povečavale. Kmalu se je res pripodilo nekaj avtomoblov z nemškimi vojakí, ki so pa odšli in prihajali novi. Na Radni smo bili spočeta še precej mirni. A kmalu so začeli prihajati k nam nemški orožniki in vojaki in odnašali: inštrumente za godbo, postelje, odeje, radio, pisalne stroje, boljše pohištvo, predvsem pa živila. Obiski so postajali vedno pogostejši. Tedaj smo že zvedeli da so se morali naši sobratje iz Celja umakniti, da so trapisti izgnani... Zbeganost je postajala vedno večja, zato so nas klerike poslali deloma dcmov, deloma v Ljubljano. Potem so se začeli umikati gg. predstojniki, zadnji g. ravnatelj. Sedaj je zavod

že dolgo zapečaten in pod nadzorstvom nemškega komisarja.

Duhovnikov ni več. V ljubljanski škofiji je bilo že do prvega junija 89 izpraznjenih župnij. Ubogo ljudstvo!

Kleriki smo imeli letos na Radni zelo lepo razvito misijonsko delo, sedaj pa... Upajmo, da bomo v bodočem šol. letu lahko zopet črtili naš misijonski krožek in vas podprli, če že ne gmotno, pa vsaj z gorečo molitvijo, ki pač največ zaleže. Izgubo misijonišča v Grobljah, ki je pod Nemci boste tudi vi zelo občutili. Pri nas gre delo še vedno naprej, čeprav v zmanjšanem obsegu. Praznik Marije Pomočnice je bil zelo lep. Lurškega obhoda zaradi zatemnitve ni bilo. Dijake, kolikor jih je bilo iz krajev, ki so jih Nemci zasedli, so razposlali k dobrim družinam na Dolenjsko na počitnice. Kako bo pa prihodnje šolsko leto ne vemo.

Predragi! Posledice razrvanih razmer tudi vi zelo občutno okušate. Vendar ne mislite, da ste pozabljeni. Vaši sobratje v domovini se vas tudi v teh najžalostnejših dneh spominjajo in molijo za božji blagoslov, še prav posebno po kleriki, čeprav vas večinoma csebno ne poznamo. Bog daj, da bi svetu kmalu zasijala zarja miru, da bi mogli potem zamujeno nadomestiti in vam poslati pomoč.

Obljubljamo vam, da se vas bomo spominjali kjerkoli bomo. Vas pa prosimo, da ne pozabite na nas in na vse naše trpeče slovenske ljudi! Dal Bog, da bi vam lahko kaj kmalu poslali kaj lepših, bolj razveseljivih novic.

V don Bosku pozdravljeni!

š. J.

Predragi! H koncu naj Vam še jaz napišem nekaj vrstic. Tole pismo ima namen, da vas nekoliko seznani z razmerami v domovini. Ker je take vsebine, da ga ne sme videti nepoklicano oko, ga bom skušal poslati po ovinkih, kajti odkar je vojska z Rusijo, smo popolnoma odrezani od sveta. Vsa pošta je namreč prej prihajala skoci Rusijo, zdaj pa res ne vem kod pojde, a kakšna luknja se bo že našla. Zadržje misijonsko pismo sem dobil od g. Majcena 30. 6., pisal ga je pa 17. 2. in poslal z zračno pošto! Pa da le pride! To pismo pojde najbrž preko Portugalske. Preko Portugalske (naslov bo podal, kdor bo od tam odposlal) pišite tudi vsi, kateri ste v angleških kolonijah, s katerimi je direktna poštna zveza prepovedana! Drugi pa pišite kar naravnost v Ljubljano, ker iz drugih, nesovražnih držav pošta še prihaja, kolikor toliko seveda. Sicer pa ko dobite to pismo, se bodo okoliščine morebiti že kaj spremenile. Splošno prepričanje je namreč tako, — tudi nemških in italijanskih vojakov in čast-

Veseli družinski praznik pri špacapanovih na Paternalu

UNA PAGINA DE HISTORIA

La existencia posterior de la grandiosa obra estatal, erigida por el Checo entre los Sudetes y el mar Adriático, ha sido menguada por el conde Rodolfo de Habsburgo, quien en 1273 es elegido rey de los Germanos. Casi todos los que eran contrarios a Přemysl se unieron al nuevo rey de los alemanes: el patriarca de Aquileia, el arzobispo de Salisburgo y el rey húngaro. El rey checo pronto avistó el peligro que se cernía sobre él. Su política persigue el lema de conservar lo que se ha conquistado con tantos sacrificios. Con ricos privilegios trata de congraciarse los poderosos conventos. A las ciudades y castillos envía tropas fieles checas. De la nobleza insegura exige rehenes.

Cuan peligroso era el nuevo rey alemán se mostró ya algunos meses después de ser elegido cuando Rodolfo publicó un edicto reclamando la incorporación a su reino de todo lo ocupado por Přemysl. En 1274 el congreso estatal alemán resuelve que Přemysl pierde todas las provincias adquiridas. El patriarca de Aquileia y el arzobispo de Salisburgo se ponen abiertamente contra el Checo. Como respuesta invaden las huestes de Přemysl las posesiones del arzobispado. Son guiados por el lugarteniente de Estiria Milota de Dědice. Los estudiantes austriacos y estirios abandonan sus estudios en Praga.

Přemysl desdeñó la invitación de presentarse en el congreso nacional alemán en Ratisbona. El congreso pronuncia su anatema y destierro contra el rey subversivo. En el año 1276 el rey Rodolfo declara la guerra santa contra su vasallo. Los castellanos y empleados checos huyen de sus puestos. Cuando abandonan al rey de los Checos los círculos eclesiásticos y burgueses, que más lealtad le profesaban, Přemysl comprendió la inutilidad de sus esfuerzos y concertó en 1276 con Rodolfo la paz en Viena. Para salvar su dominio checo sacrificó las provincias eslovenas Estiria, Carintia, Carniola, Panonia, y el litoral adriático. Desde esta fecha los eslovenos no se unificaron más hasta el año 1918.

Přemysl después de la paz de Viena no abandonó sus ideas anteriores sobre la concordia eslava y siguió buscando aliados de la causa eslava. Dirigióse a los Polacos, llamándolos "contra los insaciables postulados de los alemanes". En la primavera de 1278 estallaron nuevas hostilidades checo-eslovacas y el 26 de agosto del mismo año se decidió la suerte en Dürnkrut cerca de Moravia. El Habsburgo salió vencedor. En el campo de batalla quedó exánime el valeroso rey de los checos

Přemysl Otokar, uno de los genios políticos más encumbrados que jamás ha engendrado la raza eslava. "Rodolfo de Habsburgo aplastó la soberbia del cetro eslavo" escribió un historiador alemán contemporáneo.

*

Después de Dürnkrut era menester arreglar los asuntos político-territoriales entre el Danubio y el Mar Adriático. Rodolfo no escatimó esfuerzos para arraigar a sus familiares en las provincias reconquistadas. La parte de león correspondió a los hijos de Rodolfo: Albrecht y Rodolfo, como príncipes-gobernantes en Austria y Estiria; otra parte considerable tocó a Mainhard conde-regente de Tirol y Goricia.

Así se estableció la dinastía de los Habsburgos en el suelo esloveno. En los siglos siguientes su política persigue la expansión y el afianzamiento de su poderío en el territorio esloveno y comarcas vecinas. Con la estabilización de la familia de los Habsburgo — la que con su rama masculina y femenina gobernaba a los eslovenos seis siglos y medio podemos empezar un nuevo capítulo de la historia política de los eslovenos y su territorio.

LOS HABSBURGOS LLEGAN A LAS ORILLAS DEL MAR ADRIATICO

... En Trieste en el siglo XIII empezó a desmoronarse la autoridad de los obispos sobre esta ciudad adriática. Más y más derechos civiles va cediendo el obispo al municipio triestino: en 1253 la elección de los cónsules y la administración de la justicia, y en 1295 casi todos los demás atributos gubernamentales, que poseía como gobernante civil. Simultáneamente Trieste se defendía contra la supremacía política ejercida por Venecia, pero con resultado más que mediocre. El patriarca de Aquileia, al que fué confiado en 1354 el vicariato estatal sobre Trieste, era demasiado débil, para resguardar a Trieste contra el influjo de la omnipotente Venecia. Con una astuta política comercial, Venecia logra acaparar el

AMARO

MONTE CUDINE

AZAFRAN

MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.

BELGRANO 2280

nikov, ki se nekateri že kar resno pripravljajo, da bodo naredi, ko bo treba bežati. — Nemški orožniki na Gorenjskem so si dali že vsi narediti civilne obleke, da bi jo imeli vsak hi ppri roki; prav tako v Srbiji, tam se je ta reč celo tako razpasla, da je sedaj pod silno strogo kaznijo prepovedano, da bi jim kdo delal obleko. Italijanski vojaki, zlasti pa častniki, v precejšnjem številu dezertirajo, posebno sedaj ko morajo na rusko bojišče. Pred nekaj dnevi so se pa v Ljubljani nekateri oddelki naravnost uprli in so jih kakih 15 — pravijo — ustrelili... Zlasti pa je veliko med njimi samomorov. Reči moramo, da so Italijani že siti vojske, zlasti ljudstvo, ki nima nobenih simpatij do Nemcev, ampak jih naravnost sovraži, kot se je izrazil te dni neki nemški častnik, ki jih je zmeraj dosti v Ljublja-

ni, kamor hočijo kupovat vse mogoče stvari, tako da je že vsega zmanjkalo. So kakor kobilice. V krajih, ki so jih zasledili Nemci, so trgovine docela prazne. So vse pokupili in odposlali v Reich, iz česar se vidi, da jim tam tudi trda prede. Sicer se pa zdaj že tudi pri nas močno čuti pomanjkanje vsega, denar je izgubil vso veljavo. Kar je pred nekaj dnevi stalo 100 din, stane danes 100 lir, dasiravno smo morali pred 10 dnevi zamenjati 100 din za 38 lir. Mislim, da bomo še hudo trpeli in stradali, bolj kot v svetovni vojni. Rakovniški zavod je že zdaj v prav r. esnih stiskah... — Našo konsekrirano kapelico v Veržeju so Nemci spremenili v plesišče, v škofeloškem samostanu uršulink so imeli in še imajo prave nočne orgije. Snoči so spet peljali skozi Ljubljano (ob 11) cel vlak pregnancev z Go-

renjskega. S kolodvora se je razlegal pretresljiv jok in vpitje in klicanje na pomoč, ki so ga v zaplombiranih vagonih gnali ubogi izgnanci, ki so jih stražili nemški vojaki. In pravijo, da bo to sedaj noč za nočjo... Bog se nas usmili!!! Molite, molite, molite, bratje, da bomo prestali to strašno preizkušnjo... če Nemec zmaga, Slovencev ne bo več. (če imate priliko, dajte iz tega pisma kaj obpaviti v ondnih časopisih, da bo svet vedel...) Ljubljana, 7. 7. 1941.

T. V.

† V Rosariju je zaključil tek življenja Pavel Urbančič, doma blizu Postojne. Bil je fant, ki so ga vsi spoštovali in jako delaven v slovenski javnosti.

monopolio económico en el Adriático norteño, ante el cual ciudades y puertos menores deben doblegarse. No sólo Venecia cohibe el comercio marítimo triestino por doquier puede, también trata de desviar el comercio terrestre de Trieste, donde y cuando puede. Así desviaron el comercio con Carniola a su Capodistria, dañando a Trieste. Los triestinos para resguardarse contra los venecianos se someten en 1369 a los Habsburgos. Empero el ejército austriaco no pudo socorrer a Trieste que a la sazón era sitiada por los venecianos. Trieste tuvo que entregarse reconociendo la supremacía veneciana. En el tratado de paz celebrado en 1370 en Ljubljana los Habsburgos ceden sus derechos sobre Trieste a los venecianos contra un pago de 75.000 ducados.

Finalmente Trieste sacudió la supremacía veneciana durante la guerra de Genua—Padua—Aquileia y Hungría, contra Venecia, en 1378. En el tratado de paz de Torino en 1381 Venecia tuvo que renunciar a todos los derechos sobre Trieste a favor del patriarca de Aquileia. Mas la incierta posición del patriarcado de Aquileia y el constante miedo a que pudiera renovarse la hegemonía veneciana, llevó al municipio triestino a la conclusión de someterse nuevamente a los Habsburgos, los cuales con los territorios de su pertenencia circundaban a Trieste por todos los lados. Trieste reconoce en 1382 al duque Leopoldo III como Señor y guardián de Trieste y sus alrededores. El municipio conserva aún en adelante su constitución autónoma; únicamente quedó incorporada a las provincias de los Habsburgos.

Con la anexión de Trieste y sus alrededores en 1382, queda casi concluida la expansión de los Habsburgos por encima del territorio esloveno hacia el Mar Adriático. En sentido político resultaron así todos los eslovenos unidos en la naciente Austria.

LOS ESLOVENOS Y SUS CONFINES EN LA EDAD MEDIA

La Europa occidental contaba ya desde el siglo IX. a los carantanos entre los eslavos pensando con ellos en los eslovenos.

Helmold († 1177) en su Crónica de los eslavos y Bartholomaeus Anglicus, alrededor de 1240, ponen a los eslovenos al lado de los checos, polacos, moravianos, vendos, rusinos, dalmatos, a la gran familia eslava. Escribiendo sobre ellos dice el inglés Bartholomaeus: Los eslavos se entienden y se asemejan mucho en lo tocante al idioma y costumbres, empero se distinguen en lo referente a la religión, pues algunos hasta hoy día quedaron paganos, otros se aferran al rito griego y los demás cultivan la religión latina. El anuario ruso de Néstor, el documento literario ruso más antiguo, perteneciente al siglo XII, cuenta a los carantanos junto con los croatas blancos y los serbios a la gran familia eslava.

Los escritores occidentales mencionan las comarcas eslovenas en el siglo XII y XIII a veces según los estados a veces según la pertenencia étnica. El minorista inglés Bartholomaeus hablando de los eslovenos escribe en 1240: "De un lado los baña el Mar Adriático. En muchas partes la tierra es fértil y ricamente poblada de venados, ganados y caballos. El pueblo es belicoso y valiente y resguardado por ciudades y castillos. El clima es debido a la vecindad de los Alpes — adonde a menudo llueve y nieva — más bien fresco. Merced a las aguas frías, provenientes de la nieve derretida, hay en las montañas una enormidad de gente dotada de bocio. En los bosques hay muchos osos, ciervos, corzos, y otros animales forestales. También se encuentran castores comestibles — los que aunque se asemejan a las ratas — tienen carne tierna y sabrosa y son grandemente codiciados por la población.

La unificación de las provincias eslovenas bajo el cetro de los Habsburgos aceleró la germanización de las comarcas

norteñas. La población eslovena del oeste del Tirol, de la Carintia superior y de la Estiria superior van reduciéndose paulatinamente hasta ahogarse en el mar germánico en el siglo XIV y XV. A la sazón la frontera étnica entre las dos razas se establece en una línea que se conservó hasta hoy día.

En forma completamente diferente se desarrollaba la frontera eslovena en el oeste. Los eslovenos no perdieron casi nada a favor de su vecino romano. Los poblados eslovenos en las llanuras furlanas bien cierto desaparecieron en el siglo XV, cuando se fortaleció grandemente la influencia de Venecia y con ella el elemento romano en la Furlania.

GORICA (Goricia) nombrada en 1001 aldea eslovena, recibió con la venida de los condes de Goricia muchos elementos no-eslovenos. Empero en el siglo XIV y XV los eslovenos nuevamente representan la mayoría de la afluencia de afuera viniendo de los alrededores y de Carniola y Carintia.

Hacia TRIESTE y su territorio comunal los eslovenos van migrando muy lentamente. Los nombres de los pobladores de la comuna en su mayoría son de origen no-esloveno, lo que demuestra que la población romana aquí se mantuvo más firme y que los eslovenos tardíamente alcanzaron la costa del Mar Adriático. Los eslovenos del Carso (a las puertas de Trieste) son en la Edad Media — a pesar de la vecindad del mar — un pueblo continental con poca inclinación a posesionarse de las orillas del mar. En los censos municipales triestinos del siglo XIII todos los habitantes de origen esloveno están inscriptos en los registros con el apodo "Sclavus".

En ISTRIA los eslovenos se acercan al mar en forma muy lenta. La república veneciana que en la Edad Media era dueña de aquella península con la capital de KOPER (Capodistria) empezó en 1279 a colonizar aquella provincia con colonos eslovenos. Para los asuntos judiciales eslovenos es nombrado un especial "Capitanus Sclavorum". En Capodistria se conservan desde 1300, leyes especiales que regulaban los asuntos de los colonos eslovenos. Con condiciones favorables Venecia se esfuerza en atraer el mayor número de labradores eslovenos a su territorio.

En los siglos XIII, XIV y XV el territorio esloveno ha sido en muchas partes invadido por colonizadores alemanes provenientes del Tirol y Baviera. Fomentadabn esta inmigración el patriarca de Aquileia y sobre todo los obispos de Freising en Baviera, los que establecieron su sede episcopal en pleno territorio esloveno en ŠKOFJA LOKA. Todos estos islotes en el correr de los siglos se han eslovenizado; lo único que quedó eran los apellidos alemanes. Empero un islote alemán en pleno corazón esloveno quedó hasta hoy día y eso es KOČEVJE.

La acción colonizadora eslovena era demasiado débil para poblar todo el territorio inhabitado. Bajo la égida de los condes de Ortenburg llegaron en 1330 los primeros emigrantes alemanes a la baja Carniola. En 1350 se engrandeció el islote de Kočevje con 1500 personas más, todos alemanes de Franconia y Turingia enviados por el emperador Carlos IV. La región era, y es aún, de extensos bosques vírgenes de pinos.

"SLOVENSKA KRAJINA"

je na obnem zboru izbrala stari odbor z dopolnilom. Blagajnik je dobil pomočnika v osebi **štefana R. topera** (Dean Funes 288) kateremu se lahko plača naročnino. Tajnikov pomočnik pa je **Franc Bojnec**. Društvo ima po 2 letih obstoja v gotovini z obrestmi 1842,91 \$; v inventarju pa 750. \$. Izplačanih je bilo v podporo 476.— \$.

OPAZOVALEC

Zahvala rojakom

Na mojem 14 dnevnem potovanju me je spremljalo lepo vreme. A še več mi je bila vredna ljubeznjivosti rojakov, s katero so me sprejeli. Naj se zahvalim Gergoletovim v La Gilda, nadalje Vidičevim v Mendoza, Marušičevim in Ušajevi Štefki v San Rafaelu, Mahničevim v Puente del Inca ter Salezijancem v Santiagu, kjer so mi preskrbeli za spremstvo in oskrbo v dneh mojega bivanja.

Podrobno o tem potovanju bo že opisano v Duhovnem življenju tekom leta.

KAM IZGINJAJO SLOVENSKI OTROCI?

London. — V jugoslovanskih krogih se širijo vesti o masnih deportacijah v Sloveniji in da v teh deportacijah neznano kam izginjajo slovenski otroci. Poraja se pa močna sumnja da te slovenske otroke nazivji enostavno pobijejo.

Deportacije v ptujskem in brežiškem okraju so dosegle že tako dimenzijo, da v teh krajih ni že skoro nobenega človeka več. — Vse otroke, ki so stari pod deset let, zbero v Ptuj potem jih odpošljejo naprej in za njimi izgine vsaka sled. Nazijski uradniki nočejo ničesar izdati kljub vsemu rotnjenju od strani staršev.

Tudi iz Celja se poroča o novih deportacijah Slovencev. V zadnjih par tednih so jih deportirali iz Celja 7500. — Vesti govore da Slovence pošljejo do Dunaja, kjer jih ločijo v posamezne skupine in vsako skupino pošljejo drugam. Po skupinah jih ločijo: žene, mlada dekleta, otroke in moške. Nihče pa ne ve poprej, kam ga bodo poslali.

JUNAŠKA DELA JUGOSLAVIJE

(Iz ameriškega dnevnika New York Herald Tribune)

Dogodki zadnjih tednov so jasno pokazali veliki delež, ki ga je Jugoslavija prispevala narodom, ki se bore proti osišču, s svojo junaško borbo proti daleč bolj močnim nemškim armijam v letošnjem aprilu. Brez ozirov na moč Nemčije, ki se je že zavedal, je jugoslovanski narod izval Hitlerjeve armije, s svojim postopanjem vrgel iz tira ves nemški vojni načrt in mnogo prispeval k porazu, ki so ga naciji doživeli v Rusiji, prvem nemškem neuspehu na bojnem polju.

Ko se je marca s prevratom izročila oblast v Beogradu vladji, ki je bila trdno odločena upreti se osiščenim grožnjam in pritiskom osišča, so bile nemške priprave na ostalih bojiščih malone končane. Nemške divizije so bile zbrane vzdolž turške meje; morali so jih vrniti in razporediti za napad na Jugoslavijo. Priprave za napad na Jugoslavijo so stale Nemčijo deset dni; pravi boji, ki so sledili na Balkanu, pa so pomenili izgubo štirih do šestih tednov. Namesto da bi neovirano korakal skozi Turčijo, je Hitler moral svojo dejavnost v tej smeri omejiti. Ponesrečena vstaja v Iraku, ki so jo Angleži zadušili, je pokazala, da česa bi moglo priti, če si Nemčija ne bi z boji morala utirati

pot na jug skozi Jugoslavijo in Grčijo.

Zastoj nemških akcij v Rusiji je še bolj važen dogodek. Priznava se, da so vremenske razmere bile največjega pomena za zastoj nemških tankov in zmanjšanje koristnosti nemških zračnih sil. Če bi Hitler mogel napasti Rusijo maja namesto ob koncu junija, bi teh nekaj tednov toplega vremena in suhih cest moglo povzročiti padec Moskve. Zasluga Jugoslavije je, da se to ni zgodilo.

Čeprav premagana, je Jugoslavija nadaljevala borbo in tako dala pokorjenim narodom Evrope sijajen zgled, kako more mali in odločen narod bojevati se proti sovražnim silam v svoji zemlji. Naciji so bili prisiljeni pritegniti svoje čete z drugih bojišč, da zaduše duh jugoslovanskega odpora. Ti načini ter strašenje, grožnje in teror, ki je z njimi Hitler aprila hotel doseči osvojitve države brez krvi, so ostale neuspešne in Jugoslavija še naprej koristi zavajniški stvari s krvjo in trpljenjem svojega naroda.

SLOVAKI SE NAGIBAJO K ČEHOM

Stockholm, Švedska. — Berlinski poročevalec tukajšnjega časopisa "Stockholm Tidningen" poroča, da se je začelo slovaško mnenje čedalje bolj vidno obračati od nemškega vodstva in so se začeli slovaški kulturni in politični voditelji nagibati na čeha. — Slovaki so začeli spoznavati, da čehoslovaški režim v Pragi, jim je bil veliko bližji in bolj v sorodstvu z njihovimi stremljenji, kakor je pa sedanjí novi režim pod nazijskim pritiskom. Obenem se pa tudi boje, da bi Madžari prevzeli kontrolo nad deželo, če bi jih Nemci pustili. To tudi zadržuje Slovake od resnih uporov, četudi se zadnje čase množe razni sabotažni čini.

POLJAKI IMAJO NOVO OROŽJE PROTI NAZIJE

London. — Nemški tisk s Poljske objavlja, da so se poljski četniki (gerila) sedaj oborožili z modernim orožjem, katerega so pobrali z nemških vlakov, kateri so to orožje vozili nazijskim vojakom v bojno črto.

Nemški časopis v Krakovu "Krakau Zeitung" objavlja uradno poročilo mestne policije o boju s četniki, ki so se bili zatekli v neko hišo in katerih niso mogli drugače premagati, da so hišo zažgali. Ko je ogenj pojenjal, pravi uradno poročilo, so našli ob strojnici zogljenelo truplo četnika.

SESTRA MISIJONARJA REV. LAMPETA UMRLA

Duluth, Minn. — Dne 12. decembra je v St. Mary's bolnišnici umrla Ana Lampe, v starosti 84 let. Rojena je bila na Brezovici pri Ljubljani in je leta 1900 prišla v Ameriko k svojemu bratu misijonarju Rev. Simonu Lampe-tu, ki je misijonaril med Indijanci v Minnesoti, kateremu je gospodinjala celih 29 let.

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO

KOVINSKA OKNA IN POLKNA

FRANC BANDELEJ

Kovinska vrata, balkoni, izložbena okna, kovinske stopnice, ograje, vsakovrstna kovinska dela.

AV. DE LOS INCAS 5021
Telef. 51-5184.

NOV GROB V CLEVELANDU

Cleveland, O. — Po dolgi in mučni bolezni je umrl na svojem domu na East 175th Street rojak John Bajuk, v starosti 69 let. Pokojni je bil doma iz vasi Božakovo, fara Metlika v eBli Krašini in je prišel v Ameriko pred 51. leti.

V SLOVENIJI

ima četniško delo tudi dobro oporo. Prenesa je prinesla poročilo, da so četniki razdrli progo in zažgali večjo zalogo bencina na neki postaji med Trstom in Ljubljano. Ta postaja bi mogla biti najbrže Rakek, ali pa Brezovica pri Ljubljani. Rakek je dostopen od strani Cerknškega Javornika, do katerega sežejo veliki gozdovi, ki pridejo vse od Kočevskega. Brezovica je pa blizu Krima, ki tudi daje dobro začetje skrivačem.

V BOSNI

so pa Italijani plačali drago ceno za to, ker so prevzeli nemško dedščino, da jeddijo na vrati jugoslovanskim domoljubom. Bilo je uničenih 5000 Italijanov.

V LJUBLJANI

se je organiziralo prebivalstvo, da bi pomagalo bratom, katere je zadelo nemško izgnanstvo. Ko so prihajali iz Gorenjske vlaki, ki so vozili izgnance v južne kraje, so jim prinašali hrane in obleke, da bi bili preskrbljeni za pot. Nemška nasilnost je pa nato zahtevala od italijanskih oblasti, da so prepovedale to pomoč plemenitih krščanskih src. V znak protesta se je zbralo na ljubljanski postaji 10.000 ljudi naslednji dan, ko je spet šel transport iz Gorenjske v južne kraje.

KASTELČEV KOTIČEK.

Spomenik v Puente del Inca stoji in bo ostal še dolgo najlepši nagrobnik v skromnem bivališču rajnih v senci Akonkague.

Skupno je bilo nabranega denarja 652.50 \$; 445 je bilo od čistega dobička, ki ga je dala prireditelj; 207.50 \$ je dala zbirka za spomenik. Stroškov pa je bilo: Plošča in njen prevoz 123 \$. Krsta in drugi stroški ob pogrebu 59 \$. Venec na grob na dan blagoslova spomenika 20 \$. Potni strošek 110 \$. Skupno je bilo izdane po dosedanjih znanih stroških 312 \$. Ostane torej 340.50 \$. Od tega denarja je bilo izročeno 110 \$ za pomoč jugoslovanskim vjetnikom. 50 \$ Primorskemu odboru. 180.50 pa se obrne v prid Duhovnemu življenju.

FRANC KLAJNŠEK

v mestu Bs. Aires edini slovenski konstruktor s firmo. Izdeluje načrte in preračune za hiše in vse druge stavbe, vodi vsa zidarska in stavbarska dela, in daje firmo.

Av. FRANCISCO BEIRO 5327

Bs. Aires. — U. T. 50—0277.

Villa Devoto

HOTEL IN RESTAVRACIJA

"PACIFICO"

ANTON BOJANOVIĆ

CHARCAS 767-9 Telef. 31-8788.

Modern hotel, zračne sobe, izvrstna postrežba, hladna in gorka kopel. Cena 3—5 \$ s penzionom.

Blizu Retira! V centru mesta!

KROJAČNICA

Franc Melinc

Najbolj vestno boste postreženi!
Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844. Tel. 59-1356

Krščanska socijalna načela

KDO JE KRIV BEDE

5. Oderuštvo

5. Zlo je povečalo moderno oderuštvo, ki je bilo že pogosto od cerkve obsojeno, vendar pa ga kljub temu pohlepni in dobičkaželjni ljudje pod drugo krinko izvršujejo. Vrh tega je industrija in malodane vsa trgovina prišla v oblast nekaj ljudi, tako da maloštevilni premožni bogatini nalagajo skoro suženjski jarem neskončni množici delavcev.

Pod pojmom oderuštva je katoliška cerkva od nekdaj umevala prilastitev krivične nadvrednosti s pomočjo posojila. Proti temu je nastopala katoliška cerkev že od vsega početka. Naj navedem le par zgledov. Sv. Avguštin pravi: "Če si dal denar človeku na obresti, to je, če si posodil svoj denar tako, da nekaj več pričakuješ, da boš prejel, kakor si dal — ne samo denar, ampak nekaj več kakor si dal, naj si že bo to pšenica ali vino, ali olje ali karkoli drugega, če več pričakuješ, da boš prejel, kakor si dal, tedaj si oderuh in v tem graje vreden, ne hvale. "Denar po svoji naravi," tako pravi Janez Duns Skot, "ne prinaša nobenega sadu, kakor nekatere druge stvari, ki same rodijo: nekaj sad prihaja od denarja le od tujega dela tistega, ki denar uporablja. To delo pa ni od tistega, ki je denar posodil. Kdor bi torej hotel imeti korist od denarja, hoče imeti korist od tujega dela, katere mu pa do tični ni dal, s tem, da si je od njega denar izposodil."

To ni bila miselnost samo posameznikov, ampak vesoljne katoliške cerkve. Najbolj je to razvidno iz kanoničnega prava in njegovih določb glede obresti in prepovedi oderuštva. "Vsa lastnina končno izhaja iz človeškega dela in delo je vsakemu bogoljubnemu človeku lastno. Le delo, naj si že bo telesno ali duševno, in nezasluženo uboštvo imata po nauku cerkvenih pisateljev pravico do dobrin te zemlje. "Po nauku vseh kanoničnih pisateljev, je delo proizvajalec vseh dobrin, ono, ne lastnina, tvori torej vse vrednote in delavcu zato tudi pritiče iznos njegovega dela." Cerkevno pravo je že v četrtem stoletju prepovedalo klerikom pod težko kaznijo izvrševati obrestovanje. Zgoraj omenjeni izrek sv. Avgustina i. dr. so bili enostavno sprejeti v kanonično pravo, kot navodilo, katerega se morajo držati kristjani.

Drugi in tretji lateranski cerkveni zbor je obsodil v splošnem ropanje oderuhov, to je tistih, ki jemljejo obresti. Peti lateranski cerkveni zbor je obnovil prejšnje prepovedi jemanja obresti in označuje kot bistvo oderuštva dejstvo, da se skuša iz rabe same na sebi nerodovitne stvari, brez dela in truda pridobivati korist in dobiček. In ko je cerkev pozneje, da bi ljudstvo iztrgala iz rok oderuških pijavk vsled razmer prisiljena dovolila jemanje obresti, so se iste deloma po možnosti vrnile dolžnikom, deloma pa so se uporabljale za omogočenje obratovanja posojilnic, kar je pa ostalo, se je porabilo za občekoristne namene človeške družbe. Dajale so tedanje posojilnice preostali denar, ki so ga dobili potom obresti, kot doto revnim hčerkam rokodelcev ali kmetov, ter jim tako omogočile poroko, ali pa za druge podobne namene.

Enaka načela zastopa katoliška cerkev tudi v novem cerkvenem zakoniku. Najprej poudarja ondi načelo, da ne smemo zavoljo same posojilne pogodbe terjati nobenega dobička ali z drugimi besedami, da denar ne more roditi denarja. Nadalje pa priznava, da je dovoljeno pogajati se za legalni dobiček, če ni morda

očitno, da je dobiček neprimeren. Kdaj je dobiček primeren ali neprimeren, je že iz doslej povedanega jasno.

MODERNO SUŽENJSTVO

Ko pravi papež, da kljub prepovedi oderuštva, isto pohlepni in dobičkaželjni ljudje vendar pod drugo krinko izvršujejo, hoče s tem povedati, da vsled na splošno dvignjenega npravnega čuta dandanes ni možno več zahtevati pri navadnem posojilu 100 do 300% obresti, da pa se to oderuštvo, ki je bilo pogosto v srednjem in starem veku, sedaj vrši pod drugo krinko. Kajti če vprašamo v čem pravzaprav obstoji zlo oderuštva, moremo odgovoriti, da v tem, ker hoče imeti korist in sad tujega dela, — z drugimi besedami, da hoče kdo žeti tam, kjer ni sejal — to se pravi "oderuštvo pod drugo krinko" se izvršuje dandanes povsod tam, kjer so doma krivični brezdelni dohodki. Obsojeni so tu vsi brezdelni dohodki, naj si že izvirajo iz krivičnih obresti, dividend ali pa se pridobivajo na podlagi krivične mezdne, delavske ali najemniške pogodbe. Nobenega vzroka nimamo, da bi tu izvezemali katerekoli vrste brezdelnih dohodkov, naj si se že skrivajo pod to ali ono krinko. In kdo ne ve, da znašajo dandanes ti brezdelni dohodki ali kakor bi jih lahko krstili "moderno oderuštvo", če bi to izrazili v številkah obresti, večkrat ne samo 100%, kakor v starem in srednjem veku, ampak tudi 800 do 900% obresti, ki se pa seve skrivajo pod raznimi krinkami.

Pravilno ugotavlja papež, da "je industrija in malodane vsa trgovina prišla v oblast nekaj ljudi", kajti pravkar omenjeni brezdelni dohodki to omogočujejo, da celo z neko silo vodijo v to, ker ima kapitalizem v sebi tendenco, da se avtomatično pomnožuje in raste v neskončnost. Razumljivo postane to iz preprostega zgleda. Kdorkoli si n. pr. izposodi 10.000 Din, recimo po 4% mora v 25 letih plačati samo na obrestih 10.000 Din, kapitala, oziroma dolga, pa ni plačal nič. Rothschilda cenijo na 40.000 milijonov mark. Ves ta denar si je tvrdka "prislužila" v sto letih. Samo nikar ne vprašaj kako... In premoženje raste naprej. Recimo da se teh 40.000 milijonov obrestuje le po 10%, donaša to letno 4000 milijonov. Ker lastniki tvrdke tega denarja seve nikakor ne morejo porabiti, ga nalagajo v banke in podjetja, kjer donaša nove obresti. Premoženje se tako nujno kopiči v neskončnost. Po pravici se zato obresti označujejo kot "sree kapitalizma".

Naravna posledica tega je, kakor dobro ugotavlja delavska okrožnica "da maloštevilni premožni bogatini nalagajo skoro suženjski jarem množici delavcev." Bistveno znamenje suženjskega stanu je namreč, da se ga smatra za blago in da suženj ne dela zase, ampak za svojega gospodarja, da dohodek njegovega dela ne spada njemu, ampak njegovemu gospodarju. In če pogledamo sodobne gospodarske razmere, vidimo lahko, da je dandanes delavec v premnogih slučajih le blago, katerega vrednost raste in pada sorazmerno s tržnimi cenami in da skoro polovica, če ne več, gospodarskih dohodkov ne prihaja v roke tistih, ki so jih pridobili, ampak tistim, ki na kakršenkoli način uživajo brezdelne dohodke, to se pravi, sadove tujega dela.

ZENINI — NEVESTE — DRUŽINE

Obrnite se na

SLOVENSKO TOVARNO POHIŠTVA

ŠTEFAN LIPIČAR

GUTENBERG 3360 y Avda. SAN MARTIN Tel. 50-3036

"SLOVENSKA KRAJINA"

NEKAJ MISLI ZA OBČNI ZBOR

Dragi člani in članice:

Palik smo edno leto društvenoga življenja srečno končali. Med letom sam meo priliko fčasi kakšno stvar čüti pa zato van zaj ščen en par rejči povedati.

Edno društvo da dosta dela. Ešče več pa, če skoro cejlo bremen eden sam nosi. Zato me je fčasi trno bolelo, ka ste dostakrat nezahvalni bili, pa nepremisljene guče vodili. Istina ka skoro vedno so ljudje bili, ka se za društvo malo brigajo, pa zato poteškoče nepoznajo, štere fčasi naš predsednik gospod Preininger majo. Tak je trbelo dostakrat na policijo iti, prle kak so dovolili te občni zbor, pa to vse so mogli sami napraviti, či glih ka je nej njuvo delo, nego delo drugih odbornikov.

Tüdik naš blagajnik se dosta čemeriti mogo ,zato ka ništerni mislijo, ka njemi kakšo dobroto fčinijo, če članarino plačajo.

Zahvalo zasluži tüdi pevski zbor, šteri je temelj društva pa dramatski odsek. Oba sta pripomogla, ka so veselice lejpi uspeh mele, pa šče zvun stroškov precej čistoga dobička bilo.

Večkrat sam tüdi poslušo, kak so ništerni člani osebne stvari z društvenimi mejšali.

To je nej dobro.

Eden sam človek je nej društvo in društvo za ednoga volo tüdi nemre pravil menjati.

Vsak član ma ednako pravico in izbrani odborniki s predsednikom kak vodja, morejo na to gledati, ka se sakšemi pravica fčini.

Nebojte nemarni pa brezbržni. Prle kak na ednoj njivi kaj zraste, se more dosta delati, pa dosta osata vö skopati.

Zdaj mamó bojni čas. Domá se dosta kaj spremenilo. Nam palik vogri vlada.

Glasi pa, ka z domá pridejo so trno slabi. Pošta nejde, pa zato vas je največ ka nemate glasa od tistee. Mene je pa prijateo, resen pa inteligen ten mož piso, pa piso, ka vogrsko že prle tü pozno, ar je vogrski soldat bio. Piše ka tí Vogri, ka so v Slovensko Krajino prišli, so nej ljudje, nego ka so prej razbojnik i, če se pa kdo pritoži, to ga pa v Mursko Soboto ženejo, pa če dosta guči, ga doj strlijo.

Pravi v pismi ka prej se njemi v oči skuzé silijo, če premisli, kakšo škodo so njemi napravili. V zimi so soldacke šli pa da so drva nücali, so to najlepšo drevje doj sekali, če njim pa štoj kaj pravo, se pa k njemi šli, pa njim mogo sühe drva dati. Se razni, ka se zastonj.

Za živino šče sesko tak plačajo kak prle, če pa eden šče kaj küpiti, pa more skoro desetkrat tak drago plačati. Tak či edno kravo odá, dobi tri pare bakančov. Gvanta pa ranč skoro nej za dobiti.

Pravi ka so prej trgovci vsi pustolovi, ka prej ščejo hitro obogateti, ar znajo ka dugo nedo njuvo .

To san ščeó tistim povedati, ka če glij ka skoro rejči vogrski nevejo, se navdüşajo pa za vogre propagando delajo.

Če ste pozabili, té vas spominjam: premislite kelko so se naši stariše pa pradedje trüdili, ka so nam naš slovenski jezik obdržali.

Zato pa povem vsim, ka so šteli svojo dedeščino za en falat krüja odati:

Sramota!

Obrnite se v vseh pravnih zadevah na našega prijatelja spretnega advokata

Víctor E. Clement

A B O G A D O

Estudio: SAN MARTIN 233, IV.

Horario: 10—12, 15—17.

Telef. 33-6435; 63-3253

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Pasco 431

Buenos Aires, Argentina

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2560.

Istina, ka je naše društvo nepolitično, ali se šteu v mojo čast in dužnost da vas opozarjam nato, ka smo našoj staroj domovini dužni, če ščemo vredna deca ostati.

Zato vas prosim, bojte pametni, držite k društvu, če štoj kakšo pritožbo ma, naj v lokal pride, če kakši nasvet šče meti, tüdi lejko pride, sakši tam se najde, če je njegova dobra vola. Tisti pa, ka modrüjejo, pa se kregajo, pa naj nadale v oštarijo hodijo.

Tüdi vas prosim, prijte si po knjige ,če glih ka ste trüdni od dela, ena dobra knjiga je fčasi več vrejdná, kak kaj šteč drugo.

Leo Lach: član nadzorstva.

PISANO NA ŠTAJERSKEM 11. NOVEMBRA.

Ljubi mož!

...Naše življenje v domovini je kakor kaplja na veji. Danes smo takaj, jutri bomo drugod. Zelo veliko so jih že preložili. Tukaj se govori, da nas ne bojo. G. kaplana Križana so v avgustu. V eni uri je moral biti fort. Sive lase sem dobila od toliko skrbi in težav. Ne morem popisati, koliko potov je na eno in drugo stran. Brez kart se nič ne dobi, ne obleka ne obuvalo. Pa še dobi se ne... Zdaj je ogromno dela na občini. 5 jih piše. Dostikrat sem morala že iti praviti, da si grunte prodaje rešil; ne vem zakaj, koliko je orne zemlje, koliko je sejanega in drugega. Krompir sem že oddala ves. Dvojne drugle sem prodala rada sama. Potem sem pa dobila še iz občine za 1500 kg peljati po 1.52 Din. 15 vagonov so ga morali odposlati v 3 dneh. Od 20 mernikov žita moram preč dati 250 kg. Tega še nisem dala. Delavce sem morala plačati v žetvi po 2 marki, sedaj 1.50.

Ceste delajo od Zdolška pa do Plenjska..... Delavci služijo 90 Din na dan. Oženjeni in kateri ima otroke, dobi podporo za otroke, če jih ima veliko.

Anžek je šel v Nemčijo julija. Mu gre dobro. Na teden služi 35 mark. Enkrat je že prišel domov. Pa je čisto drugi... Je v papirnici. Jih je dosti od nas tam.

Tisto zaradi dedščine nisem nič oddala. Saj ni bilo nobene sodnije. Če bo za naprej, ne vem. Živine imam 5. Sliši se da bo treba tüdi proč dati. Eno kravo sem že dala. 450 kg po 15 Din je 6600 Din — 330 mark. Za tri praseta, ki so se povrgli v junju, sem dobila 2300 Din. Imam še 6 svinj...

Stari Setar so umrli. Letos je letina slaba. Vsega je po malem. Ajde še za seme ni bilo. Je bila toča. Štibre sem plačala 26 mark, ker sem hodila notri in ne vem koliko bom morala sedaj plačati od 51 mark.

Voščim Ti vesele praznike in srečno novo leto. Tukaj je sedaj vse nemško. Pridiga nemška, oznanilo nemško v cerkvi. Uči se samo nemško. Organist je še tu. Mešniki so pa šli. Na Gori (Ptujška gora) imajo nemške.

Na fronto še nihče ni šel od tod. Vežbati se pa hodijo. Sedaj je že Jožek dobil. P. in K. in dosti drugih hodijo. Preje so hodili na gmejne, sedaj pa v čitalno. Od 14 do 18 let. Vsak letnik zase uči. Smo že imeli sneg. Letos je slaba jesen.

Zdrav ostani

Tvoja žena.

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31 - 5440